

Този текст служи само за информационни цели и няма правно действие. Институциите на Съюза не носят отговорност за неговото съдържание. Автентичните версии на съответните актове, включително техните преамбюли, са версиите, публикувани в Официален вестник на Европейския съюз и налични в EUR-Lex. Тези официални текстове са пряко достъпни чрез връзките, публикувани в настоящия документ

► **V** ДИРЕКТИВА 2009/43/ЕО НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 6 май 2009 година

за опростяване на реда и условията за трансфер на продукти, свързани с отбраната, вътре в
Общността

(Текст от значение за ЕИП)

(ОВ L 146, 10.6.2009 г., стр. 1)

Изменена със:

		Официален вестник		
		№	страница	дата
► <u>M1</u>	Директива 2010/80/ЕС на Комисията от 22 ноември 2010 година	L 308	11	24.11.2010 г.
► <u>M2</u>	Директива 2012/10/ЕС на Комисията от 22 март 2012 година	L 85	3	24.3.2012 г.
► <u>M3</u>	Директива 2012/47/ЕС на Комисията от 14 декември 2012 година	L 31	43	31.1.2013 г.
► <u>M4</u>	Директива 2014/18/ЕС на Комисията от 29 януари 2014 година	L 40	20	11.2.2014 г.
► <u>M5</u>	Директива 2014/108/ЕС на Комисията от 12 декември 2014 година	L 359	117	16.12.2014 г.
► <u>M6</u>	Директива (ЕС) 2016/970 на Комисията от 27 май 2016 година	L 163	1	21.6.2016 г.
► <u>M7</u>	Директива (ЕС) 2017/433 на Комисията от 7 март 2017 година	L 70	1	15.3.2017 г.
► <u>M8</u>	Директива (ЕС) 2017/2054 на Комисията от 8 ноември 2017 година	L 311	1	25.11.2017 г.
► <u>M9</u>	Директива (ЕС) 2019/514 на Комисията от 14 март 2019 година	L 89	1	29.3.2019 г.
► <u>M10</u>	Регламент (ЕС) 2019/1243 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 година	L 198	241	25.7.2019 г.
► <u>M11</u>	Делегирана директива (ЕС) 2021/1047 на Комисията от 5 март 2021 година	L 225	69	25.6.2021 г.
► <u>M12</u>	Делегирана директива (ЕС) 2023/277 на Комисията от 5 октомври 2022 година	L 42	1	10.2.2023 г.

**ДИРЕКТИВА 2009/43/ЕО НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ
И НА СЪВЕТА**

от 6 май 2009 година

за опростяване на реда и условията за трансфер на продукти,
свързани с отбраната, вътре в Общността

(Текст от значение за ЕИП)

ГЛАВА I

ПРЕДМЕТ, ПРИЛОЖНО ПОЛЕ И ОПРЕДЕЛЕНИЯ

Член 1

Предмет

1. Целта на настоящата директива е да опрости правилата и процедурите, приложими спрямо трансфера на свързани с отбраната продукти в рамките на Общността, с оглед да се гарантира правилното функциониране на вътрешния пазар.
2. Настоящата директива не засяга свободата на действие на държавите-членки в областта на експортната политика по отношение на свързани с отбраната продукти.
3. Настоящата директива се прилага в съответствие с членове 30 и 296 от Договора.
4. Настоящата директива не засяга възможността на държавите-членки да продължават и доразвиват междуправителственото сътрудничество, като същевременно спазват разпоредбите на настоящата директива.

Член 2

Приложно поле

Настоящата директива се прилага за свързаните с отбраната продукти, посочени в приложението.

Член 3

Определения

За целите на настоящата директива се прилагат следните определения:

1. „свързан с отбраната продукт“ означава продукт, посочен в приложението;
2. „трансфер“ означава всяко предаване или движение на свързан с отбраната продукт от доставчик към получател в друга държава-членка;
3. „доставчик“ означава юридическото или физическо лице със седалище в Общността, което носи юридическа отговорност за трансфера;

▼B

4. „получател“ означава юридическото или физическо лице със седалище в Общността, което носи юридическа отговорност за получаването на трансфера;
5. „лиценз за трансфер“ означава разрешение, издадено от национален орган на държава-членка на доставчици, за осъществяване на трансфер на свързани с отбраната продукти за получател в друга държава-членка;
6. „лиценз за износ“ означава разрешение за доставяне на свързани с отбраната продукти на юридическо или физическо лице, в която и да е трета страна.
7. „преминаване“ означава транспортирането на свързани с отбраната продукти през една или повече държави-членки, различни от държавата-членка на произход и приемащата държава-членка.

ГЛАВА II

ЛИЦЕНЗИ ЗА ТРАНСФЕР

Член 4

Общи разпоредби

1. Трансферът на свързани с отбраната продукти между държави-членки подлежи на предварително разрешаване. Не се изисква допълнително разрешение от други държави-членки за преминаване през държави-членки или за влизане на територията на държава-членка, в която се намира получател на свързани с отбраната продукти без това да засяга прилагането на разпоредбите, необходими по съображения за обществена сигурност или обществен ред, като например, *inter alia*, транспортната безопасност.
2. Независимо от параграф 1, държавите-членки може да освобождават трансфери на свързани с отбраната продукти от задължението за предварително разрешение, установено в посочения параграф, когато:
  - а) доставчикът или получателът е правителствена организация или част от въоръжените сили;
  - б) доставките се осъществяват от Европейския съюз, НАТО, МААЕ или други междуправителствени организации с оглед изпълнение на техните задачи;
  - в) трансферът е необходим за осъществяването на програма за сътрудничество в областта на въоръжението между държавите-членки;
  - г) трансферът е свързан с оказването на хуманитарна помощ в случай на бедствие или е част от дарение при извънредна ситуация;или
  - д) трансферът е необходим за целите или вследствие на поправка, поддръжка, изложение или демонстрация.

▼ M10

3. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 13а, по искане на държава членка или по своя собствена инициатива, за изменение на параграф 2, за да се обхванат случаи, при които:

- а) трансферът се осъществява при условия, които не засягат обществения ред или обществената сигурност;
- б) задължението за предварително разрешение се оказва несъвместимо с международните ангажименти, поети от държавите членки след приемането на настоящата директива;
- в) трансферът е необходим с оглед междуправителственото сътрудничество, посочено в член 1, параграф 4.

▼ B

4. Държавите-членки гарантират, че доставчиците, които желаят да извършат трансфер на свързани с отбраната продукти от тяхна територия, могат да използват генерални лицензи за трансфер или да подадат заявление за глобални или индивидуални лицензи за трансфер, в съответствие с членове 5, 6 и 7.

5. Държавите-членки определят типа лиценз за свързаните с отбраната продукти или категориите съответни свързани с отбраната продукти в съответствие с разпоредбите на настоящия член и на членове 5, 6 и 7.

6. Държавите членки определят изчерпателно реда и условията за лицензите за трансфер, включително специфичните ограничения за износа на свързани с отбраната продукти към юридически или физически лица в трети страни, като отчитат, *inter alia*, и рисковете за опазването на правата на човека, мира, сигурността и стабилността, които трансферът създава. Държавите-членки може, като спазват законодателството на Общността, да разполагат с възможността да изискват гаранции за крайна употреба, включително сертификати за крайна употреба.

7. Държавите-членки определят реда и условията на лицензите за трансфер за компоненти въз основа на оценка на чувствителността на трансфера в съответствие, *inter alia*, със следните критерии:

- а) естеството на компонентите по отношение на продуктите, в които ще бъдат включени и по отношение на всяка евентуална крайна употреба на готовите продукти, която може да даде повод за загриженост;
- б) значението на компонентите по отношение на продуктите, в които те ще бъдат включени.

▼B

8. С изключение на случаите, когато считат, че трансферът на компоненти е чувствителен, държавите-членки се въздържат от налагането на експортни ограничения за компоненти, когато получателят представи декларация за употреба, в която удостоверява, че компонентите обект на този трансфер се интегрират или подлежат на интегриране в негови собствени продукти и не могат на по-късен етап да бъдат трансферирани отново или изнесени като такива, освен за целите на поддръжка или поправка.

9. Държавите-членки може по всяко време да отнемат, прекратят или ограничат използването на издадени от тях лицензи за трансфер по причини, свързани със защита на техните съществени интереси в сферата на сигурността, по съображения за обществен ред или обществена сигурност или поради неизпълнение на реда и условията, с които е обвързан лицензът.

*Член 5***Генерални лицензи за трансфер**

1. Държавите-членки публикуват генерални лицензи за трансфер, пряко предоставящи разрешение на доставчици, установени на тяхна територия и отговарящи на условията и реда, с които е обвързан лицензът, да осъществят трансфери на свързани с отбраната продукти, които трябва да бъдат посочени в генералния лиценз за трансфер, към категория или категории получатели, намиращи се в друга държава-членка.

2. Без да се засягат разпоредбите на член 4, параграф 2, генералните лицензи за трансфер се публикуват поне когато:

- а) получателят е част от въоръжените сили на държава-членка или е договарящ орган в областта на отбраната, който извършва покупки, предназначени за изключителна употреба от въоръжените сили на държавата-членка;
- б) получателят е предприятие, сертифицирано в съответствие с член 9;
- в) трансферът е извършен за целите на демонстрации, оценки и изложения;
- г) трансферът е извършен за целите на поддръжка и поправка, ако получателят е първоначалният доставчик на свързаните с отбраната продукти.

3. Държавите-членки, участващи в междуправителствена програма за сътрудничество относно разработването, производството или употребата на един или няколко свързани с отбраната продукта, може да публикуват генерален лиценз за такива трансфери към други държави-членки, които участват в тази програма и които са необходими за изпълнението на програмата.

▼B

4. Държавите-членки може да определят условията за регистриране преди първото използване на генерален лиценз, без да се засягат други разпоредби на настоящата директива.

*Член 6***Глобални лицензи за трансфер**

1. Държавите-членки решават да предоставят на отделен доставчик по негово искане глобални лицензи за трансфер, които дават разрешение за трансфери на свързани с отбраната продукти към получатели в една или повече други държава-членки.

2. Във всеки глобален лиценз за трансфер държавите-членки определят свързаните с отбраната продукти или категории продукти, обхванати от глобалния лиценз за трансфер, и оторизираните получатели или категория получатели.

Глобалният лиценз за трансфер се издава за срок от три години, който може да бъде подновен от държавата-членка.

*Член 7***Индивидуални лицензи за трансфер**

Държавите-членки решават да предоставят на отделен доставчик по негово искане индивидуални лицензи за трансфер, които дават разрешение за един трансфер на определено количество от определени свързани с отбраната продукти, които трябва да бъдат предадени на една или няколко партии, към един получател, когато:

- а) искането за лиценз за трансфер се ограничава до един трансфер;
- б) това е необходимо за опазване на техни съществени интереси в сферата на сигурността, или по съображения за обществен ред;
- в) това е необходимо за спазване на международните задължения и ангажменти на държави-членки; или
- г) държава-членка има сериозни основания да счита, че доставчикът няма да бъде в състояние да изпълни цялостния ред и всички условия, необходими за да му бъде предоставен глобален лиценз.

ГЛАВА III

ИНФОРМАЦИЯ, СЕРТИФИЦИРАНЕ И ИЗНОС СЛЕД ТРАНСФЕР*Член 8***Информация, предоставяна от доставчиците**

1. Държавите-членки гарантират, че доставчиците на свързани с отбраната продукти информират получателите за реда и условията на лиценза за трансфер, включително и за ограниченията, отнасящи се до крайната употреба или износа на свързаните с отбраната продукти.

▼B

2. Държавите-членки гарантират, че доставчиците информират в разумен срок компетентните органи на държавите-членки, от чиято територия те желаят да осъществят трансфер на свързани с отбраната продукти, за своето намерение да използват за първи път генерален лиценз за трансфер. Държавите-членки може да определят допълнителната информация, която може да бъде изисквана относно свързаните с отбраната продукти, трансферирани съгласно генерален лиценз за трансфер.

3. Държавите-членки гарантират и редовно проверяват, че доставчиците водят подробни и пълни регистри на своите трансфери в съответствие с действащото законодателство в съответната държава-членка и определят изискванията за отчетност, с които е обвързано ползването на генерален, глобален или индивидуален лиценз за трансфер. Тези регистри включват търговски документи, съдържащи следната информация:

- а) описанието на свързания с отбраната продукт и неговите данни по списъка в приложението;
- б) количеството и стойността на свързания с отбраната продукт
- в) датите на трансфера;
- г) името и адреса на доставчика и на получателя;
- д) когато е известно, крайната употреба и крайния потребител на свързаните с отбраната продукти; и
- е) доказателства, че информацията относно ограниченията за износ, с която е обвързан лицензът за трансфер, е предадена на получателя на свързаните с отбраната продукти.

4. Държавите-членки гарантират, че доставчиците съхраняват регистрите, посочени в параграф 3, за период равен най-малко на периода, предвиден от действащото в съответната държава-членка национално законодателство относно изискванията за съхраняване на регистри от стопанските субекти, и във всеки случай за не по-малко от три години след изтичане на календарната година, през която е осъществен трансферът. Те се предоставят при поискване на компетентните органи на държавата-членка, от чиято територия доставчикът е осъществил трансфера на свързаните с отбраната продукти.

*Член 9***Сертифициране**

1. Държавите-членки определят компетентни органи, които да сертифицират получателите, установени съответно на тяхна територия, на свързани с отбраната продукти съгласно лицензите за трансфер, публикувани от други държави-членки в съответствие с член 5, параграф 2, буква б).

▼ B

2. Сертифицирането установява надеждността на предприятието получател, по-специално по отношение на неговата способност да спазва ограниченията за износ на свързани с отбраната продукти, получени по лиценз за трансфер от друга държава-членка. Надеждността се оценява според следните критерии:

- a) доказан опит в отбранителните дейности, като по-специално се вземат предвид данните на предприятието за спазване на експортни ограничения, съдебни решения в тази връзка, наличие на разрешение за производство или търговия със свързани с отбраната продукти и на опитен ръководен състав;
- b) съотносима промишлена дейност в сферата на свързаните с отбраната продукти в рамките на Общността, по-специално капацитета за интеграция на системата/подсистемата;
- в) определянето на служител на висш ръководен пост за ресорен служител, лично отговорен за трансферите и износа;
- г) писмен ангажимент на предприятието, подписан от служителя на висш ръководен пост, посочен в буква в), че предприятието ще предприеме всички необходими стъпки за спазването и прилагането на всички специални условия, отнасящи се до крайната употреба и износ на всеки получен специфичен компонент или продукт;
- д) писмен ангажимент на предприятието, подписан от служителя на висш ръководен пост, посочен в буква в), че с необходимото старание ще предоставя на компетентните органи подробна информация в отговор на искания и запитвания, относно крайните потребители или крайната употреба на всички продукти, изнесени, трансферирани или получени от дружеството по лиценз за трансфер от друга държава-членка; и
- е) описание на вътрешната програма за съответствие или на системата за управление на износа или трансфера, внедрена в предприятието, което е утвърдено от служителя на висш ръководен пост, посочен в буква в). Това описание дава данни за организационните, човешките и техническите ресурси, заделени за управлението на трансферите и износа, веригата на отговорност в структурата на предприятието, процедурите за вътрешен одит, повишаване на осведомеността и обучение на персонала, уредба на физическата и техническа сигурност, водене на регистри и проследяемост на трансферите и износа.

3. В сертификатите се съдържа следната информация:

- a) компетентен орган, издаващ сертификата;
- б) името и адреса на получателя;
- в) изявление относно това, че получателят отговаря на критериите, посочени в параграф 2; и

▼B

г) дата на издаване и срок на валидност на сертификата.

Срокът на валидност на сертификата, посочен в буква г), при никакви обстоятелства не може да превишава пет години.

4. В сертификатите могат да се съдържат допълнителни условия, отнасящи се до следното:

а) предоставяне на информация, необходима за проверка на съответствието с критериите, посочени в параграф 2;

б) спиране на действието или отнемане на сертификата.

5. Компетентните органи следят за съответствието на получателя с критериите, посочени в параграф 2, поне веднъж на всеки три години, както и с всяко условие, с което са обвързани сертификатите, посочени в параграф 4.

6. Държавите-членки признават всички сертификати, издадени в съответствие с настоящата директива в друга държава-членка.

7. Ако един компетентен орган констатира, че притежателят на сертификат, установен на територията на съответната държава-членка, повече не отговаря на критериите, посочени в параграф 2 или на някои от условията, посочени в параграф 4, той предприема подходящи мерки. Тези мерки могат да включват отнемане на сертификата. Компетентният орган информира Комисията и другите държави-членки за своето решение.

8. Държавите-членки публикуват и редовно актуализират списък на сертифицирани получатели и информират Комисията, Европейския парламент и другите държави-членки за тях.

Комисията прави публично достъпен на своя уебсайт централен регистър на получателите, сертифицирани от държавите-членки.

Член 10

Митнически процедури и експортни ограничения

Държавите-членки гарантират, че когато подават искане за лиценз за износ, получателите на свързани с отбраната продукти декларират пред техните компетентни органи, в случаите когато такива продукти, получени по лиценз за трансфер от друга държава-членка, са обвързани с ограничения за износ, че те са спазвали условията на тези ограничения, включително, в зависимост от обстоятелствата, че са получили съгласието на държавата-членка на произход.

ГЛАВА IV

МИТНИЧЕСКИ ПРОЦЕДУРИ И АДМИНИСТРАТИВНО СЪТРУДНИЧЕСТВО

Член 11

Митнически процедури

1. Държавите-членки гарантират, че при извършване на формалностите при износа на свързани с отбраната продукти в митническата служба, която отговаря за обработката на декларацията за износ, износителят представя доказателства, че всички необходими лицензи за износ са получени.

2. Без да се засягат разпоредбите на Регламент (ЕИО) № 2913/92 на Съвета от 12 октомври 1992 г. относно създаване на Митнически кодекс на Общността⁽¹⁾, една държава-членка може също така, за срок не по-дълъг от 30 работни дни, да спре процеса на износ от своята територия или, при необходимост, по друг начин да попречи на свързаните с отбраната стоки, получени от друга държава-членка по лиценз за трансфер и включени в друг свързан с отбраната продукт да напуснат Общността през нейната територия, когато тя счита, че:

- а) при предоставянето на лиценза за износ не е отчетена релевантна информация; или
- б) обстоятелствата значително са се променили след предоставянето на лиценза за износ.

3. Държавите-членки може да предвидят митническите формалности за износ на свързани с отбраната продукти да се изпълняват само в определени митнически учреждения.

4. Държавите-членки, възползвали се от възможността, описана в параграф 3, уведомяват Комисията за съответните митнически учреждения. Комисията публикува тази информация в серия С на *Официален вестник на Европейския съюз*.

Член 12

Обмен на информация

Съгласувано с Комисията държавите-членки предприемат всички подходящи мерки за установяването на пряко сътрудничество и обмен на информация между техните компетентни национални органи.

ГЛАВА V

АКТУАЛИЗАЦИЯ НА СПИСЪКА НА СВЪРЗАНИТЕ С ОТБРАНАТА ПРОДУКТИ

Член 13

Изменение на приложението

На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 13а за изменение на списъка на свързаните с отбраната продукти, поместен в приложението, с цел той да съответства напълно на Общия списък на оръжията на Европейския съюз.

⁽¹⁾ ОВ L 302, 19.10.1992 г., стр. 1.

▼ M10

Когато това се налага поради наложителни причини за спешност, за делегираните актове, приети съгласно настоящия член, се прилага процедурата, предвидена в член 136.

*Член 13а***Упражняване на делегирането**

1. Правомощието да приема делегирани актове се предоставя на Комисията при спазване на предвидените в настоящия член условия.
2. Правомощието да приема делегирани актове, посочено в член 4, параграф 3 и член 13, се предоставя на Комисията за срок от пет години, считано от 26 юли 2019 г. Комисията изготвя доклад относно делегирането на правомощия не по-късно от девет месеца преди изтичането на петгодишния срок. Делегирането на правомощия се продължава мълчаливо за срокове с еднаква продължителност, освен ако Европейският парламент или Съветът не възразят срещу подобно продължаване не по-късно от три месеца преди изтичането на всеки срок.
3. Делегирането на правомощия, посочено в член 4, параграф 3 и в член 13, може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него делегиране на правомощия. Оттеглянето поражда действие в деня след публикуването на решението в *Официален вестник на Европейския съюз* или на по-късна дата, посочена в решението. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.
4. Преди приемането на делегиран акт Комисията се консултира с експерти, определени от всяка държава членка в съответствие с принципите, залегнали в Междунституционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество ⁽¹⁾.
5. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията нотифицира акта едновременно на Европейския парламент и на Съвета.
6. Делегиран акт, приет съгласно член 4, параграф 3 и член 13, влиза в сила единствено ако нито Европейският парламент, нито Съветът не са представили възражения в срок от три месеца след нотифицирането на акта на Европейския парламент и Съвета или ако преди изтичането на този срок и Европейският парламент, и Съветът са уведомили Комисията, че няма да представят възражения. Посоченият срок се удължава с два месеца по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.

*Член 13б***Процедура по спешност**

1. Делегираните актове, приети съгласно настоящия член, влизат в сила незабавно и се прилагат, докато не бъдат представени възражения в съответствие с параграф 2. В нотификацията относно делегирания акт до Европейския парламент и Съвета се посочват причините за използването на процедурата по спешност.

⁽¹⁾ ОВ L 123, 12.5.2016 г., стр. 1.

▼M10

2. Европейският парламент или Съветът могат да възразят срещу делегиран акт в съответствие с процедурата, посочена в член 13а, параграф 6. В такъв случай Комисията отменя акта незабавно след нотифицирането на решението на Европейския парламент или на Съвета, с което се представят възражения.

▼B

ГЛАВА VI

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

*Член 15***Предпазни мерки**

1. Когато лицензираща държава-членка счита, че е налице сериозен риск получател, сертифициран съгласно член 9 в друга държава-членка, да не спазва някое от условията, с които е обвързан генерален лиценз за трансфер, или когато лицензиращата държава-членка счита, че могат да бъдат засегнати обществения ред, обществената сигурност или нейни съществени интереси в сферата на сигурността, тя информира въпросната друга държава-членка и иска от нея да направи проверка на положението.

2. Когато съмненията, посочени в параграф 1, останат, лицензиращата държава-членка може временно да спре действието на своите генерални лицензи за трансфер по отношение на такива получатели. Тя информира другите държави-членки и Комисията за причините за тази предпазна мярка. Държавата-членка, приела тази мярка, може да реши да я отмени, ако счита че тя повече не е оправдана.

*Член 16***Санкции**

Държавите-членки установяват правила относно санкциите, приложими по отношение на нарушения на разпоредби, приети в изпълнение на настоящата директива, по-специално в случай на предоставяне на невярна или непълна информация, изисквана по член 8, параграф 1 или член 10, предоставена относно съблюдаването на ограниченията за износ, свързани с лиценза за трансфер. Държавите-членки предприемат всички необходими мерки, за да гарантират изпълнението на въпросните правила. Предвидените санкции са ефективни, съразмерни и възпиращи.

*Член 17***Преразглеждане и отчетност**

1. Комисията докладва за мерките, предприети от държавите-членки с оглед транспонирането на настоящата директива, и по-специално членове 9—12 и член 15 от нея до 30 юни 2012 г.

▼B

2. До 30 юни 2016 г. Комисията извършва преглед на изпълнението на настоящата директива и представя пред Европейския парламент и пред Съвета доклад в тази връзка. По-специално извършва оценка на това дали и в каква степен целите на настоящата директива са били постигнати, по отношение, *inter alia* и на функционирането на вътрешния пазар. В своя доклад Комисията извършва преглед на прилагането на членове 9—12 и член 15 от настоящата директива и оценява нейното въздействие върху развитието на европейския пазар на отбранително оборудване и европейската отбранителна технологична и промишлена база, като взема предвид, *inter alia*, положението на малките и средни предприятия. При необходимост докладът се придружава от законодателно предложение.

*Член 18***Транспониране**

1. Държавите-членки приемат и публикуват не по-късно от 30 юни 2011 г. законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими, за да се съобразят с настоящата директива. Те незабавно съобщават на Комисията текста на тези мерки.

Те прилагат тези мерки от 30 юни 2012 г.

Когато държавите-членки приемат тези мерки, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Условията и редът за позоваване се определят от държавите-членки.

2. Държавите-членки съобщават на Комисията текста на основните разпоредби от националното си законодателство, които приемат в областта, уредена с настоящата директива.

*Член 19***Влизане в сила**

Настоящата директива влиза в сила на двадесетия ден след публикуването ѝ в *Официален вестник на Европейския съюз*.

*Член 20***Адресати**

Адресати на настоящата директива са държавите-членки.

▼ **M12**

ПРИЛОЖЕНИЕ

Списък на свързаните с избраната продукти

Забележка 1 Термините в кавички („“) са термини с дефиниции. Справка може да се направи в „Дефиниции на термините, използвани в настоящия списък“, приложени към настоящия списък.

Забележка 2 В някои случаи химикалите са изброени по име и номер на Службата за химични индекси (CAS номер). Списъкът се прилага за химикали с еднаква структурна формула (включително хидратите), независимо от името или CAS номера. CAS номерата са дадени за улеснение при определяне на химикал или смес независимо от тяхната номенклатура. CAS номерата не могат да се използват като единствени идентификатори, тъй като някои форми на даден химикал имат различни CAS номера и смесите, съдържащи посочения химикал, може също да имат различни CAS номера.

ML (1) 1 **Гладкоцевни оръжия с калибър, по-малък от 20 mm, други въоръжения и автоматични оръжия с калибър 12,7 mm (0,50 инча) или по-малък, както и принадлежности и специално проектирани за тях компоненти, както следва:**

Забележка MLI. не се прилага за:

- a. Огнестрелни оръжия, които са специално проектирани за стрелба с учебни бойни припаси и които не могат да произведат изстрел;
- b. Огнестрелни оръжия, които са специално проектирани за изстрелване на привързани предмети, които нямат висок експлозивен заряд или система за управление, на разстояние по-малко или равно на 500 m;
- c. Оръжия, използващи бойни припаси с нецентрално възпламеняване и които не са конструирани за автоматична стрелба;
- d. „Дезактивирани огнестрелни оръжия“.

Техническа забележка

„Дезактивирано огнестрелно оръжие“ е огнестрелно оръжие, което е направено негодно за произвеждане на изстрел посредством методи, определени от националния орган на държавата, участваща във Васенаарската договореност. Тези методи модифицират необратимо основните елементи на огнестрелното оръжие. В съответствие с националните законови и подзаконови актове дезактивирането на огнестрелното оръжие може да се удостовери със сертификат, издаден от компетентен орган, и да се отбележи с щемпел, поставен върху основна част на огнестрелното оръжие.

- a. Пушки и комбинирани оръжия, пистолети, картечници, картечни пистолети и многоцевни оръжия;

Забележка MLI.a. не се прилага за следните оръжия:

(1) Списък на оръжията.

▼ M12

ML1

а. Забележка (продължение)

- a. Пушки и комбинирани оръжия, изработени преди 1938 г.;
- b. Копия на пушки и комбинирани оръжия, оригиналите на които са изработени преди 1890 г.;
- c. Пистолети, многоцевни оръжия и картечници, изработени преди 1890 г., и техните копия;
- d. Пушки и пистолети, специално проектирани да изстрелват инертни заряди със сгъстен въздух или въглероден диоксид;
- e. Пистолети, специално проектирани за някоя от следните цели:
  1. Убиване на домашни животни; или
  2. Зашеметяване на животни.

б. Гладкоцевни оръжия, както следва:

1. Гладкоцевни оръжия, специално проектирани за военна употреба;
2. Други гладкоцевни оръжия, както следва:
  - a. Напълно автоматични видове оръжия;
  - b. Полуавтоматични или с презареждане тип „помпа“;

Забележка ML1.b.2. не се прилага за оръжията, специално проектирани да изстрелват инертни заряди със сгъстен въздух или въглероден диоксид.

Забележка ML1.b. не се прилага за следните оръжия:

- a. Гладкоцевни оръжия, изработени преди 1938 г.;
- b. Копия на гладкоцевни оръжия, оригиналите на които са изработени преди 1890 г.;
- c. Гладкоцевни оръжия, използвани за ловни и спортни цели. Тези оръжия не трябва да бъдат специално проектирани за военна употреба или за напълно автоматична стрелба;
- d. Гладкоцевни оръжия, специално проектирани за някоя от следните цели:
  1. Убиване на домашни животни;
  2. Зашеметяване на животни;
  3. Сеизмично тестване;

▼ **M12**

ML1

b. Забележка d. (продължение)

4. Изстрелване на промишлени заряди; или

5. Разрушителни самоделни взривни устройства (CBU/IED).

Важно. За разрушителните устройства вж. ML4 и точка 1A006 от Списъка на ЕС на изделията и технологиите с двойна употреба.

c. Оръжия, използващи безгилзови бойни припаси;

d. Принадлежности, проектирани за оръжията, изброени в ML1.a., ML1.b. или ML1.c., както следва:

1. Отделяеми пълнители;

2. Заглушители или приглушители;

3. „Присъединителни възли“;

Техническа забележка

За целите на ML1.d.3. присъединителен възел е закрепящо устройство, предназначено за монтиране на оръдие върху сухопътно транспортно средство, „летателен апарат“, плавателен съд или структура.

4. Пламегасители;

5. Оръжейни оптически прицели с електронно преобразуване на образа;

6. Оръжейни оптически прицели, специално проектирани за военна употреба.

ML2

Гладкоцевни оръжия с калибър 20 mm или по-голям, други оръжия или въоръжения с калибър по-голям от 12,7 mm (0,50 инча), пускови установки, специално проектирани или модифицирани за военна употреба, и принадлежности, както следва, и специално проектирани за тях компоненти:

a. Оръдия, гаубици, малокалибрени оръдия, минохвъргачки, противотанкови оръжия, изстрелващи устройства, огневъргачки, пушки, безоткатни оръжия и гладкоцевни оръжия;

Забележка 1 ML2.a. включва инжектори, измервателни прибори, резервоари и други елементи, специално проектирани за използване на течни метателни заряди за всяко оборудване, изброено в ML2.a.

Забележка 2 ML2.a. не се прилага за следните оръжия:

a. Пушки, гладкоцевни оръжия и комбинирани оръжия, изработени преди 1938 г.;

b. Копия на пушки, гладкоцевни оръжия и комбинирани оръжия, оригиналите на които са изработени преди 1890 г.;

▼ **M12**

ML2

a. Забележка 2 (продължение)

c. Оръдия, гаубици, малокалибрени оръдия и минохвъргачки, изработени преди 1890 г.;

d. Гладкоцевни оръжия, използвани за ловни и спортни цели. Тези оръжия не трябва да бъдат специално проектирани за военна употреба или за напълно автоматична стрелба;

e. Гладкоцевни оръжия, специално проектирани за някоя от следните цели:

1. Убиване на домашни животни;

2. Зашеметяване на животни;

3. Сеизмично тестване;

4. Изстрелване на промишлени заряди;
или

5. Разрушителни самоделни взривни устройства (CBV/IED);

Важно: За разрушителните устройства вж. ML4 и точка 1A006 от Списъка на ЕС на изделията и технологиите с двойна употреба.

f. Ръчни изстрелващи устройства, специално проектирани за изстрелване на привързани предмети, които нямат висок експлозивен заряд или система за управление, на разстояние по-малко или равно на 500 m.

b. Пускови установки, специално проектирани или модифицирани за военна употреба, както следва:

1. Димни пускови установки;

2. Газови пускови установки;

3. Пиротехнически пускови установки;

Забележка ML2.b. не се прилага за сигналните пистолети.

c. Принадлежности, специално проектирани за оръжията, посочени в ML2.a., както следва:

1. Оръжейни мерници и стойки за оръжейни мерници, специално проектирани за военна употреба;

2. Устройства за намаляване на демаскиращия ефект;

3. Стойки;

4. Отделяеми пълнители;

d. Отпада от 2019 г.

▼ **M12**

ML3

Бойни припаси и взривателни устройства, както следва, и специално проектирани за тях елементи:

- a. Бойни припаси за оръжията, изброени в ML1, ML2 или ML12;
- b. Взривателни устройства, специално проектирани за боеприпасите, изброени в ML3.a.

Забележка 1 Специално проектираните елементи, изброени в ML3, включват:

- a. Метални или пластмасови елементи като капсулни втулки, ризници за куриуми, патронни ленти, водещи пояси и метални части за бойни припаси;
- b. Предпазно-взвешдащи механизми, взриватели, датчици и възпламенителни механизми;
- c. Импулсни енергоизточници с висок еднократен енергоимпулс;
- d. Изгарящи гилзи за барутни заряди;
- e. Касетъчни бойни припаси, включително касетъчни елементи, касетъчни мини и управляеми снаряди.

Забележка 2 ML3.a. не се прилага за следните бойни припаси:

- a. Халосни бойни припаси (тип звезда);
- b. Учебни бойни припаси с пробита гилза;
- c. Други халосни или учебни бойни припаси, които не съдържат компоненти, предназначени за бойни патрони; или
- d. Компоненти, специално предназначени за халосните или учебните бойни припаси, посочени в настоящата Забележка 2, букви a., b. или c.

Забележка 3 ML3.a. не се прилага за заряди, специално предназначени за някоя от следните цели:

- a. Сигнализиране;
- b. Плашене на птици; или
- c. Запалване на струи газ от петролни кладенци.

▼ M12

ML4

Бомби, торпеда, реактивни снаряди, ракети, други взривни устройства и заряди, и оборудване и принадлежности за тях, както следва, и специално проектирани за тях елементи:

Важно 1: За насочващо и навигационно оборудване вж. ML11.

Важно 2: За противоракетни защитни системи за летателни апарати (ПЗСЛА/AMPS) вж. ML4.с.

a. Бомби, торпеда, гранати, димни шашки, реактивни снаряди, мини, ракети, дълбочинни бомби, подривни заряди, подривни устройства, подривни комплекти, „пиротехнически“ устройства, патрони и имитатори (т.е. оборудване, което имитира характеристиките на всяко от тези изделия), специално проектирани за военна употреба;

Забележка ML4.a. включва:

a. Димни гранати, запалителни бомби, възпламенителни бомби и взривни устройства;

b. Сопла на ракети или реактивни снаряди и чела на бойни глави за навлизане в плътните слоеве на атмосферата.

b. Оборудване, имащо всичко изброено:

1. Специално проектирани за военна употреба; и
2. Специално проектирано за „дейности“, свързани с едно от следното:

a. Изделията, изброени в M14.a.; или

b. Самоделни взривни устройства (СВУ/IED).

Техническа забележка

За целите на ML4.b.2. „дейности“ включва управление, изстрелване, насочване, контролиране, разреждане, детониране, активиране, захранване с еднократен енергоимпулс, отклоняване от целта, радиоелектронно заглушаване, тралене, засичане, разрушаване или обезвреждане.

Забележка 1 ML4.b. включва:

a. Мобилно техническо оборудване за втечняване на газ с производителност не по-малка от 1 000 kg втечен газ на ден;

b. Непотъващ електропроводен шнур, подходящ за тралене на магнитни мини.

Забележка 2 ML4.b. не се прилага за ръчните устройства, които са ограничени по проект само за откриване на метални обекти и са неспособни да различават мини от други метални обекти.

c. Противоракетни защитни системи за летателни апарати (ПЗСЛА/AMPS).

▼ **M12**

ML4

с. (продължение)

Забележка ML4.с. не се прилага за ПЗСЛА/АМРС, имащи всичко изброено:

a. Някои от следните сензори, предупреждаващи за ракети:

1. Пасивни сензори, имащи максимална чувствителност в обхвата 100—400 нт; или

2. Активни пулсиращи Доплерови сензори за предупреждение за ракети;

b. Разпръскващи системи за противодействие;

c. Изстрелвани средства, които осигуряват едновременно визуална и инфрачервена заблуждаваща маскировка с цел отклоняване на ракети „земя-въздух“; и

d. Монтирани са на „граждански летателен апарат“ и имат всичко изброено:

1. ПЗСЛА/АМРС функционира само на конкретен „граждански летателен апарат“, на който дадената ПЗСЛА/АМРС е монтирана и за който е издаден един от следните документи:

a. Типов сертификат за граждански цели, издаден от органите за гражданска авиация на една или няколко държави — членки на ЕС, или държави, участващи във Васенаарската договореност; или

b. Еквивалентен документ, признаван от Международната организация за гражданско въздухоплаване (ИКАО);

2. ПЗСЛА/АМРС използва защита за предотвратяване на неразрешен достъп до „софтуер“; и

3. ПЗСЛА/АМРС съдържа активен механизъм, който не позволява системата да функционира след демонтиране от „гражданския летателен апарат“, на който е била монтирана.

ML5

Оборудване за управление на огъня, наблюдение и оповестяване, и свързаните с него системи, оборудване за тестване, настройка и противодействие, както следва, специално проектирано за военна употреба, както и специално проектирани за него компоненти и принадлежности:

a. Оръжейни мерници, бордни изчислители за бомбометане, оборудване за насочване на артилерийски системи и системи за управление на огъня;

b. Друго оборудване за управление на огъня, наблюдение и оповестяване, и свързаните с него системи, както следва:

1. Системи за прехващане, разпознаване, определяне на разстояние, целеуказване или съпровождане на цели;

2. Оборудване за откриване, разграничаване или разпознаване на цели;

▼ **M12**

- ML5   b. *(продължение)*
3. Оборудване за обобщаване на данни или за интегриране на датчици;
- c. Оборудване за противодействие на изделията, изброени в ML5.a. или ML5.b.;
- Забележка* За целите на ML5.c. оборудването за противодействие включва и оборудване за откриване.
- d. Оборудване за полигонни изпитвания или настройка, специално проектирано за изделия, изброени в ML5.a., ML5.b. или ML5.c.

ML6   **Сухопътни транспортни средства и компоненти за тях, както следва:**

Важно: За насочващо и навигационно оборудване вж. ML11.

- a. Сухопътни транспортни средства и компоненти за тях, специално проектирани или модифицирани за военна употреба;

Забележка 1 ML6.a. включва:

a. Танкове и други военни бронирани сухопътни транспортни средства и военни сухопътни транспортни средства, снабдени с оръжейни установки или с оборудване, предназначено за миниране или за изстрелване на бойни припаси, изброени в ML4;

b. Бронирани сухопътни транспортни средства;

c. Транспортни средства тип „Амфибия“ и такива за преодоляване на дълбоки водни прегради;

d. Ремонтно-евакуационни и подвозни сухопътни транспортни средства за транспортиране на бойни припаси или оръжейни системи и на принадлежащото им подемно-транспортно оборудване за пълнене и зареждане;

e. Влекачи.

Забележка 2 Модифицирането на сухопътни транспортни средства за военна употреба, посочени в ML6.a., се състои във внасяне на конструктивни електрически или механични изменения, включващи един или повече компоненти, специално проектирани за военна употреба. Такива компоненти обхващат:

a. Пневматични външни гуми, специално проектирани да са непробиваеми от куришуми;

b. Бронезащита за основните части (например резервоари за гориво или кабините на механик-водачи);

c. Специални укрепвания или монтажни приспособления за оръжия;

d. Маскировъчно осветление.

▼ **M12**

ML6

(продължение)

b. Други сухопътни транспортни средства и компоненти за тях, както следва:

1. Транспортни средства, имащи всичко изброено:

- a. Изработени или снабдени с материали или компоненти за осигуряване на балистична защита, равна на или по-висока от ниво III (NIJ ⁽²⁾ 0108.01, септември 1985 г.), или „равностойни стандарти“;
- b. Предаване, което осигурява едновременно задвижване както на предните, така и на задните колела, включително за транспортни средства, които имат допълнителни колела за товароносимост, независимо дали са задвижвани;
- c. Брутно тегло на транспортното средство, което надвишава 4 500 kg; и
- d. Проектирано или модифицирано за използване в условия без пътища;

2. Компоненти, имащи всичко изброено:

- a. Специално проектирани за транспортните средства, посочени в ML6.b.1.; и
- b. Осигуряващи балистична защита, равна на или по-висока от ниво III (NIJ 0108.01, септември 1985 г.), или „равностойни стандарти“.

Важно: Вж. също ML13.a.

Забележка 1 ML6 не се прилага за невоенни превозни средства, проектирани или модифицирани за превоз на пари и ценности.

Забележка 2 ML6 не се прилага за превозни средства, отговарящи на всички изброени условия:

- a. Изработени са преди 1946 г.;
- b. Нямаат изделията, изброени в настоящото приложение и изработени след 1945 г., с изключение на копия на оригинални компоненти или принадлежности за превозното средство; и
- c. Не съдържат оръжията, посочени в ML1, ML2 или ML4, освен ако са неизползваеми и не могат да произведат изстрел.

⁽²⁾ Националният институт на правосъдието (САЩ), отговарящ за стандартната категоризация.

▼ **M12**

ML7

Химични вещества, „биологични агенти“, „вещества за борба с масови безредици“, радиоактивни материали и свързаните с тях оборудване, компоненти и материали, както следва:

a. „Биологични агенти“ или радиоактивни материали, подбрани или модифицирани с цел по-висока ефективност при поразяване на хора или животни, повредане на оборудване или нанасяне щети на посеви или на околната среда;

b. Бойни токсични химични вещества (БТХВ), включително:

1. Нервнопаралитични БТХВ:

a. О-алкил (10 С-атома или по-малко, в т.ч. циклоалкил) алкил (метил, етил, n-пропил или i-пропил)-фосфонфлуориди, като:

Зарин (GB): О-изопропил метилфосфонфлуорид (CAS 107-44-8); и

Зоман (GD): О-пинаконил метилфосфонфлуорид (CAS 96-64-0);

b. О-алкил (10 С-атома или по-малко, в т.ч. и циклоалкил) N,N-диалкил (метил, етил, n-пропил или i-пропил) фосфорамидоцианиди, като:

Табун (GA): О-етил N,N-диметилфосфорамидоцианид (CAS 77-81-6);

c. О-алкил (Н или 10 С-атома или по-малко, в т.ч. и циклоалкил) S-2-диалкил (метил, етил, n-пропил или i-пропил)-аминоетил алкил (метил, етил, n-пропил или i-пропил) фосфотиолати и съответните им алкилирани и протонирани соли, като:

VX: О-етил S-2-диизопропиламиноетил метилфосфонит (CAS 50782-69-9);

2. Кожнообривни БТХВ:

a. Серни иприти, като:

1. 2-хлоретилхлорметилсулфид (CAS 2625-76-5);

2. бис(2-хлоретил) сулфид (CAS 505-60-2);

3. бис(2-хлоретилтио) метан (CAS 63869-13-6);

4. 1,2-бис(2-хлоретилтио) етан (CAS 3563-36-8);

5. 1,3-бис(2-хлоретилтио)-n-пропан (CAS 63905-10-2);

6. 1,4-бис(2-хлоретилтио)-n-бутан (CAS 142868-93-7);

▼ **M12**

ML7

b. 2. a. (продължение)

7. 1,5-бис(2-хлоретилтио)-n-пентан (CAS 142868-94-8);

8. бис(2-хлоретилтиометил) етер (CAS 63918-90-1);

9. бис(2-хлоретилтиоетил) етер (CAS 63918-89-8);

b. Люизити, като:

1. 2-хлорвинилдихлорарсин (CAS 541-25-3);

2. трис(2-хлорвинил) арсин (CAS 40334-70-1);

3. бис(2-хлорвинил) хлорарсин (CAS 40334-69-8);

c. Азотни иприти, като:

1. HN1: бис(2-хлоретил) етиламин (CAS 538-07-8);

2. HN2: бис(2-хлоретил) метиламин (CAS 51-75-2);

3. HN3: трис(2-хлоретил) амин (CAS 555-77-1);

3. БТХВ инкапацитанти, като:

a. 3-хинуклидинилбензилат (BZ) (CAS 6581-06-2);

4. Дефолианти (обезлистяващи БТХВ), като:

a. Бутил 2-хлор-4-флуорфеноксиацетат (LNF);

b. 2,4,5-трихлорфеноксиоцетна киселина (CAS 93-76-5), смесена с 2,4-дихлорфеноксиоцетна киселина (CAS 94-75-7) (БТХВ „Оранжев агент“ (CAS 39277-47-9);

c. Основни и вторични прекурсори на бинарни БТХВ, както следва:

1. Алкил (метил, етил, n-пропил или i-пропил) фосфонилдифлуориди, като:

DF: Метил фосфонилдифлуорид (CAS 676-99-3);

2. O-алкил (H или 10 C-атома или по-малко, в т.ч. и циклоалкил) O-2-диалкил (метил, етил, n-пропил или i-пропил)-аминоетил алкил (метил, етил, n-пропил или i-пропил) фосфонити и съответните им алкилирани и протонирани соли, като:

QL: O-етил O-2-диизопропиламиноетил метилфосфонит (CAS 57856-11-8);

3. Хлорзарин: O-изопропил метилфосфоноклорид (CAS 1445-76-7);

4. Хлорзоман: O-пинаколин метилфосфоноклорид (CAS 7040-57-5);

▼ **M12**

ML7

(продължение)

d. „Вещества за борба с масови безредици“, активни химични съставки и комбинации от тях, включително:

1. α -бромбензенацетонитрил, (бромбензил цианид) (CA) (CAS 5798-79-8);
2. [(2-хлорофенил) метилен] пропандинитрил, (о-хлорбензилденмалонитрил) (CS) (CAS 2698-41-1);
3. 2-хлоро-1-фенилетанон, фенилалкил хлорид (о-хлорацетофенон) (CN) (CAS 532-27-4);
4. Дибенз-(b,f)-1,4-оксазепин (CR) (CAS 257-07-8);
5. 10-хлоро-5,10-дихидрофенарсазин, (фенарсазинхлорид), (адамсит), (DM) (CAS 578-94-9);
6. N-нонаноилморфолин, (MPA), (CAS 5299-64-9);

Забележка 1 ML7.d. не се прилага за „вещества за борба с масови безредици“, отделно опаковани за целите на личната самозащита.

Забележка 2 ML7.d. не се прилага за химични съединения и комбинации от тях, означени и пакетирани за хранително-вкусовата промишленост или за медицински цели.

e. Оборудване, специално проектирано или модифицирано за военна употреба, проектирано или модифицирано за разпръскване на които и да е от изброените, и специално проектирани за него компоненти:

1. Материали или химични вещества, изброени в ML7.a., ML7.b. или ML7.d.; или
2. БТХВ, съставени от прекурсори, изброени в ML7.c.;

f. Оборудване за защита и обеззаразяване, специално проектирано или модифицирано за военна употреба, компоненти и химични смеси, както следва:

1. Оборудване, проектирано или модифицирано за защита от материали, изброени в ML7.a., ML7.b. или ML7.d., и специално проектирани за него компоненти;
2. Оборудване, проектирано или модифицирано за обеззаразяване на обекти, заразени с материали, изброени в ML7.a. или ML7.b., и специално проектирани за него компоненти;
3. Химични смеси, специално създадени или приготвени за обеззаразяване на обекти, заразени с материали, изброени в ML7.a. или ML7.b.;

▼ M12

ML7 f. (продължение)

Забележка ML7.f.1. включва:

a. Филтро-вентилационни системи, специално предназначени или модифицирани за ядрена, биологична или химична защита;

b. Защитно облекло.

Важно: За граждански противогази и оборудване за защита и обеззаразяване вж. също точка 1A004 от Списъка на ЕС на изделията и технологиите с двойна употреба.

g. Оборудване, специално проектирано или модифицирано за военна употреба, проектирано или модифицирано за откриване или идентифициране на материали, изброени в ML7.a., ML7.b. или ML7.d., и специално проектирани за него компоненти;

Забележка ML7.g. не се прилага за личните радиационни дозиметри.

Важно:

Вж. също точка 1A004 от Списъка на ЕС на изделията и технологиите с двойна употреба.

h. „Биополимери“, специално създадени или обработени за откриване или идентифициране на БТХВ, изброени в ML7.b., и определени клетъчни култури, използвани за тяхното производство;

i. „Биокатализатори“ за обеззаразяване или разграждане на химични БТХВ и биологични системи за тази цел, както следва:

1. „Биокатализатори“, специално създадени за обеззаразяване или разграждане на БТХВ, изброени в ML7.b., получавани чрез пряк лабораторен подбор или чрез генетично модифициране на биологични системи;

2. Биологични системи, съдържащи генетична информация, характерна за производството на „биокатализаторите“, изброени в ML7.i.1., както следва:

a. „Специални преносители“;

b. Вируси;

c. Клетъчни култури.

Забележка 1 ML7.b. и ML7.d. не се прилагат за:

a. Хлорциан (CAS 506-77-4). Вж. точка IC450.a.5. от Списъка на ЕС на изделията и технологиите с двойна употреба;

b. Циановодородна киселина (CAS 74-90-8);

c. Хлор (CAS 7782-50-5);

▼ **M12**

ML7

Забележка 1 (продължение)

- d. Карбонил хлорид (фосген) (CAS 75-44-5). Вж. точка IC450.a.4. от Списъка на ЕС на изделията и технологиите с двойна употреба;
- e. Дифосген (трихлорметил-хлорформиат) (CAS 503-38-8);
- f. Отпада от 2004 г.;
- g. Ксиллбромид орто: (CAS 89-92-9), мета: (CAS 620-13-3), пара: (CAS 104-81-4);
- h. Бензилбромид (CAS 100-39-0);
- i. Бензилйодид (CAS 620-05-3);
- j. Бромацетон (CAS 598-31-2);
- k. Бромциан (CAS 506-68-3);
- l. Бромметилетилкетон (CAS 816-40-0);
- m. Хлорацетон (CAS 78-95-5);
- n. Етилйодацетат (CAS 623-48-3);
- o. Йодацетон (CAS 3019-04-3);
- p. Хлорпикрин (CAS 76-06-2). Вж. точка IC450.a.7. от Списъка на ЕС на изделията и технологиите с двойна употреба.

Забележка 2 Клетъчните култури и биологичните системи, описани в ML7.h. и ML7.i.2., са изключение и тези подточки не се прилагат за клетъчните култури или биологичните системи за граждански цели — селско стопанство, фармакология, медицина, ветеринарна медицина, екология, преработка на отпадъци и хранителна промишленост.

ML8

„Енергетични материали“ и свързаните с тях вещества, както следва:

Важно 1: Вж. също точка IC011 от Списъка на ЕС на изделията и технологиите с двойна употреба.

Важно 2: За заряди и устройства вж. ML4 и точка IA008 от Списъка на ЕС на изделията и технологиите с двойна употреба.

Технически забележки

1. За целите на ML8, с изключение на ML8.c.11. и ML8.c.12., „смес“ означава смесване на две или повече субстанции, от които най-малко една е изброена в подточките на ML8.
2. Всяка от субстанциите, изброени в подточките на ML8, е включена в този списък, дори когато се използва за употреба, различна от посочената. (Например TAGN се използва преимуществено като експлозив, но може да бъде използван и като гориво или като окислител.)

▼ **M12**

ML8

(продължение)

3. За целите на ML8 размер на частиците означава средния размер на частиците на база тегло или обем. При вземане на проби и определяне размера на частиците ще се използват международни или равностойни национални стандарти.

а. „Взривни вещества“, както следва, и „смеси“ от тях:

1. ADNBF (аминодинитробензофуросан или 7-амино-4,6-динитробензофуразан-1-оксид) (CAS 97096-78-1);
2. BNCP (цис-бис(5-нитротетразолат) тетра амин-кобалт(III) перхлорат) (CAS 117412-28-9);
3. CL-14 (диамино динитробензофуросан или 5,7-диамино-4,6-динитробензофуразан-1-оксид) (CAS 117907-74-1);
4. CL-20 (HNIW или хексанитрохексаазаизовюрцитан) (CAS 135285-90-4); клатрати на CL-20 (вж. също така ML8.g.3. и g.4. за „прекурсорите“ му);
5. CP (2-(5-цианотетразолат) пента аминокобалт (III) перхлорат) (CAS 70247-32-4);
6. DADE (1,1-диамино-2,2-динитроетилен, FOX-7) (CAS 145250-81-3);
7. DATB (диаминотринитробензен) (CAS 1630-08-6);
8. DDFP (1,4-динитродифуразанопиперазин);
9. DDPO (2,6-диамино-3,5-динитропиразин-1-оксид, PZO) (CAS 194486-77-6);
10. DIPAM (3,3'-диамино-2,2',4,4',6,6'-хексанитробифенил или дипикрамид) (CAS 17215-44-0);
11. DNGU (DINGU или динитрогликолурил) (CAS 55510-04-8);
12. Фуразани, както следва:
  - а. DAAOF (DAAF, DAAFox или диаминоазоксифуразан);
  - б. DAAzF (диаминоазофуразан) (CAS 78644-90-3);
13. HMX и производни (вж. също така ML8.g.5. за „прекурсорите“ му), както следва:
  - а. HMX (циклотетраметилентетранитрамин, октаhydro-1,3,5,7-тетранитро-1,3,5,7-тетразин, 1,3,5,7-тетранитро-1,3,5,7-тетразо-циклооктан, октоген или octogene) (CAS 2691-41-0);
  - б. дифлуорамино-аналози на HMX;
  - с. К-55(2,4,6,8-тетранитро-2,4,6,8-тетразабицикло[3,3,0]-октанон-3 (тетранитросемигликурил, или кето-дицикло HMX) (CAS 130256-72-3);

▼ **M12**

ML8

а. (продължение)

14. HNAD (хексанитроадамантан) (CAS 143850-71-9);
15. HNS (хексанитростилбен) (CAS 20062-22-0);
16. Имидазоли, както следва:
  - a. BNNII (октахидро-2,5-бис(нитроимино)имидазо [4,5-d]имидазол);
  - b. DNI (2,4-динитроимидазол) (CAS 5213-49-0);
  - c. FDIA (1-флуоро-2,4-динитроимидазол);
  - d. NTDNIA (N-(2-нитротриазоло)-2,4-динитроимидазол);
  - e. PTIA (1-пикрил-2,4,5-тринитроимидазол);
17. NTNMH (1-(2-нитротриазол)-2-динитрометиленихидразин);
18. NTO (ONTA или 3-нитро-1,2,4-триазол-5-он) (CAS 932-64-9);
19. Полинитрокубани с повече от четири нитро групи;
20. PYX (2,6-бис(пикриламино)-3,5-динитропиридин) (CAS 38082-89-2);
21. RDX и производни, както следва:
  - a. RDX (циклотриметилентринитрамин; циклонит, T4, хексахидро-1,3,5 тринитро-1,3,5-триазин; 1,3,5-тринитро-1,3,5-триазоциклохексан, хексоген или hexogene) (CAS 121-82-4);
  - b. кето-RDX (К-6 или 2,4,6-тринитро-2,4,6-триазоциклохексанон) (CAS 115029-35-1);
22. TAGN (триаминогуанидиннитрат) (CAS 4000-16-2);
23. TATB (триаминотринитробензен) (CAS 3058-38-6) (вж. също ML8.g.7 за „прекурсорите“ му);
24. TEDDZ (3,3,7,7-тетрабис(дифлуороамин) октахидро-1,5-динитро-1,5-диазоцин);
25. Тетразоли, както следва:
  - a. NTAT (нитротриазол аминотетразол);
  - b. NTNT (1-N-(2-нитротриазоло)-4-нитротетразол);
26. Тетрил (тринитрофенилметилнитрамин) (CAS 479-45-8);
27. TNAD (1,4,5,8-тетранитро-1,4,5,8-тетразадекалин) (CAS 135877-16-6) (вж. също ML8.g.6. за „прекурсорите“ му);

▼ **M12**

ML8

а. (*продължение*)

28. TNAZ (1,3,3-тринитроазетидин) (CAS 97645-24-4) (вж. също така ML8.g.2. за „прекурсорите“ му);
29. TNGU (SORGUYL или тетранитрогликолурил) (CAS 55510-03-7);
30. TNP (1,4,5,8-тетранитро-пиридазино [4,5-d] пиридазин) (CAS 229176-04-9);
31. Триазини, както следва:
  - a. DNAM (2-окси-4,6-динитроамино-s-триазин) (CAS 19899-80-0);
  - b. NNHT (2-нитроимино-5-нитро-хексахидро-1,3,5-триазин) (CAS 130400-13-4);
32. Триазоли, както следва:
  - a. 5-азидо-2-нитротриазол;
  - b. ADHTDN (4-амино-3,5-дихидразино-1,2,4-триазол динитрамид) (CAS 1614-08-0);
  - c. ADNT (1-амино-3,5-динитро-1,2,4-триазол);
  - d. BDNTA ([ди-динитротриазол] амин);
  - e. DBT (3,3'-динитро-5,5-би-1,2,4-триазол) (CAS 30003-46-4);
  - f. DNBT (динитродитриазол) (CAS 70890-46-9);
  - g. Отпада от 2010 г.;
  - h. NTDNT (1-N-(2-нитротриазоло) 3,5-динитротриазол);
  - i. PDNT (1-пикрил-3,5-динитротриазол);
  - j. TACOT (тетранитробензотриазолобензотриазол) (CAS 25243-36-1);
33. „Взривни вещества“, които не са изброени на друго място в ML8.a. и които имат някои от следните характеристики:
  - a. Скорост на детонация, превишаваща 8 700 m/s при максимална плътност, *или*
  - b. Налягане при взрив, превишаващо 34 GPa (340 kbar);
34. Отпада от 2013 г.;
35. DNAN (2,4-динитроанизол) (CAS 119-27-7);
36. TEX (4,10-динитро-2,6,8,12-тетраокса-4,10-диазаизовюрцитан);

▼ **M12**

ML8

а. (*продължение*)

37. GUDN (гуанилкарбамид динитрамид) FOX-12 (CAS 217464-38-5);
38. Тетразини, както следва:
- а. ВТАТ (бис(2,2,2-тринитроетил)-3,6-диаминотетразин);
- б. LAX-112 (3,6-диамино-1,2,4,5-тетразин-1,4-диоксид);
39. Енергетични йонни материали с точка на топене между 343 К (70 °С) и 373 К (100 °С) и със скорост на детонация, превишаваща 6 800 m/s, или налягане при взрив, превишаващо 18 GPa (180 kbar);
40. BTNEN (бис(2,2,2-тринитроетил)-нитрамин) (CAS 19836-28-3);
41. FTDO (5,6-(3',4'-фуразано)- 1,2,3,4-тетразин-1,3-диоксид);
42. EDNA (етилен динитрамин) (CAS 505-71-5);
43. ТКХ-50 (дихидроксиламоний 5,5'-бистетразол-1,1'-диолат);

Забележка ML8.a. включва „избухливи съкрисали“.

Техническа забележка

„Избухлив съкрисал“ означава твърдо вещество, състоящо се от подредени в триизмерна структура молекули от две или повече взривни вещества, най-малко едно от които е посочено в ML8.a.

б. „Ракетни горива“, както следва:

1. Всяко „ракетно гориво“ с теоретичен специфичен импулс (при стандартни условия) над:
  - а. 240 секунди за неметализирано, нехалогенизирано „ракетно гориво“;
  - б. 250 секунди за неметализирано, халогенизирано „ракетно гориво“; или
  - с. 260 секунди за метализирано „ракетно гориво“;
2. Отпада от 2013 г.;
3. „Ракетни горива“ със силова константа над 1 200 kJ/kg;
4. „Ракетни горива“, които могат да поддържат постоянна скорост на горене, по-голяма от 38 mm/s при стандартни условия (измерена на капсуловани пробни тела, осигуряващи плосък фронт на горене) — налягане 6,89 MPa (68,9 bar) и температура 294 К (21 °С);

▼ **M12**

ML8

b. (*продължение*)

5. Еластомерно модифицирани ляти, двуосновни „ракетни горива“ (ЕМЛДРГ/ЕМСДВ) с удължение при максимално натоварване, по-голямо от 5 %, при 233 К (– 40 °С);
6. Всяко „ракетно гориво“, съдържащо веществата, описани в ML8.a.;
7. „Ракетни горива“, неизброени на друго място в настоящото приложение, специално създадени за военна употреба;

c. „Пиротехнически състави“, горива и свързаните с тях субстанции, както следва, и „смесите“ от тях:

1. Самолетни горива, специално създадени за военни цели;

Забележка 1 ML8.c.1. не се прилага за следните самолетни горива: JP-4, JP-5 и JP-8.

Забележка 2 Самолетните горива, изброени в ML8.c.1., са крайни продукти, не техни съставни части.

2. Алан (алуминиев хидрид) (CAS 7784-21-6);
3. Борани, както следва, и техните производни:
  - a. Карборани;
  - b. Хомоложен ред на бораните, както следва:
    1. Декаборан (14) (CAS 17702-41-9);
    2. Пентаборан (9) (CAS 19624-22-7);
    3. Пентаборан (11) (CAS 18433-84-6);
4. Хидразин и производни, както следва (вж. също и ML8.d.8 и d.9 за окисляващи хидразинови производни):
  - a. Хидразин (CAS 302-01-2) в концентрации от 70 % или повече;
  - b. Монометил хидразин (CAS 60-34-4);
  - c. Симетричен диметил хидразин (CAS 540-73-8);
  - d. Несиметричен диметил хидразин (CAS 57-14-7);

Забележка ML8.c.4.a. не се прилага за хидразин „смеси“, специално създадени за контрол на корозията.

5. Метални горива, горивни „смеси“ или „пиротехнически“ „смеси“ със сферични, прахообразни, сфероидни, люспести или смлени частици, изработени от материал, съдържащ 99 % или повече от някои от следните компоненти:

▼ M12

ML8

с. 5. (продължение)

а. Метали и техни сплави, както следва:

1. Берилий (CAS 7440-41-7) с едрина на зърната, по-малка от 60 μm ;
2. Желязо на прах (CAS 7439-89-6) с едрина на зърната, по-малка или равна на 3 μm , получено при редукция на железен оксид с водород;

б. „Смеси“, съдържащи един от следните елементи:

1. Цирконий (CAS 7440-67-7), магнезий (CAS 7439-95-4) и техни сплави с едрина на зърната, по-малка от 60 μm ; или
2. Бор (CAS 7440-42-8) или боркарбидни (CAS 12069-32-8) горива с чистота 85 % или повече, с едрина на зърната, по-малка от 60 μm ;

Забележка 1 ML8.с.5. се прилага за „взривни вещества“ и горива, независимо дали изброените метали или смеси са или не са капсулирани в алуминий, магнезий, цирконий или берилий.

Забележка 2 ML8.с.5.б. се прилага само за метални горива във вид на частици, когато са смесени с други вещества, за да образуват „смеси“ за военни цели, като „ракетни горива“ във вид на суспензия, твърди „ракетни горива“ или „пиротехнически“ „смеси“.

Забележка 3 ML8.с.5.б.2. не се прилага за бор и борен карбид, обогатени с бор-10 (съдържание на бор-10 — 20 % или повече от общата маса).

6. Военни материали, съдържащи съгъстители за въглеводородни горива, специално създадени за използване от бойни огнехвъргачки или запалителни бойни припаси като метални стеарати (напр. октал (CAS 637-12-7) или палмитати);
7. Перхлорати, хлорати и хромати, смесени с метали на прах или други високо енергийни горивни компоненти;
8. Сферичен или сфероиден алуминиев прах (CAS 7429-90-5) с големина на частиците 60 μm или по-малка, изработен от материал със съдържание на алуминий 99 % или повече;
9. Титанов субхидрид (TiH_n) със стехиометричен коефициент $n = 0,65\text{—}1,68$;
10. Течни горива с висока енергийна плътност, които не са посочени в ML8.с.1., както следва:

▼ **M12**

ML8

с. 10. (*продължение*)

- a. Смесено гориво, включващо твърди и течни горива (напр. борен разтвор), с базирана на масата енергийна плътност от 40 MJ/kg или повече;
- b. Други горива или добавки към горива с висока енергийна плътност (напр., кубан, йонни разтвори, JP-7, JP-10), с базирана на обема енергийна плътност от 37,5 GJ/m³ или повече, измерена при 293 K (20 °C) и налягане от една атмосфера (101,325 kPa);

Забележка ML8.с.10.b. не се прилага за рафинираните изкопаеми горива или биогоривата, или горивата за двигатели, които имат издаден сертификат за приложение в гражданската авиация.

11. „Пиротехнически“ и пирофорни материали, както следва:

- a. „Пиротехнически“ или пирофорни материали, специално създадени да повишават или контролират производството на лъчиста енергия във всички части от инфрачервения спектър;
- b. Смеси от магнезий, политетрафлуороетилен (PTFE) и кополимер на винилиден дифлуорид-хексафлуоропропилен (напр. MTV);

12. Горивни смеси, „пиротехнически“ смеси или „енергетични материали“, които не са изброени на друго място в ML8 и съдържат едновременно:

- a. Повече от 0,5 % частици от някой от следните химични елементи:

1. Алуминий;
2. Берилий;
3. Бор;
4. Цирконий;
5. Магнезий; или
6. Титан;

- b. Частиците, изброени в ML8.с.12.a., с размер, по-малък от 200 nm във всяка посока; и

- c. Частиците, изброени в ML8.с.12.a., със съдържание на метал, равняващо се на или надвишаващо 60 %;

Забележка ML8.с.12. включва термитни смеси.

▼ **M12**

ML8

(продължение)

d. Окислителни, както следва, и техните „смеси“:

1. ADN (амониев динитрамид или SR 12) (CAS 140456-78-6);
2. AP (амониев перхлорат) (CAS 7790-98-9);
3. Съединения, съставени от флуор и което и да е от следните:
  - a. Други халогени;
  - b. Кислород; или
  - c. Азот;

Забележка 1 ML8.d.3. не се прилага за хлорен трифлуорид (CAS 7790-91-2).

Забележка 2 ML8.d.3. не се прилага за азотен трифлуорид (CAS 7783-54-2) в газообразно състояние.

4. DNAD (1,3-динитро-1,3-диазетидин) (CAS 78246-06-7);
5. HAN (хидроксиламониев нитрат) (CAS 13465-08-2);
6. NAP (хидроксиламониев перхлорат) (CAS 15588-62-2);
7. HNF (хидразин нитроформиат) (CAS 20773-28-8);
8. Хидразин нитрат (CAS 37836-27-4);
9. Хидразин перхлорат (CAS 27978-54-7);
10. Течни окислителни, съставени от или съдържащи инхибирана червена димяща азотна киселина (IRFNA) (CAS 8007-58-7);

Забележка ML8.d.10. не се прилага за неинхибирана димяща азотна киселина.

e. Свързващи вещества, пластификатори, мономери и полимери, както следва:

1. АММО (азидометилметилоксетан и полимерите му) (CAS 90683-29-7) (вж. също ML8.g.1. за неговите „прекурсори“);
2. ВАМО (3,3-бис(азидометил)оксетан и неговите полимери) (CAS 17607-20-4) (вж. също ML8.g.1 за неговите „прекурсори“);
3. BDNPA (бис(2,2-динитропропил)ацетал) (CAS 5108-69-0);
4. BDNPF (бис(2,2-динитропропил)формал) (CAS 5917-61-3);
5. ВТТН (бутантриолтринитрат) (CAS 6659-60-5) (вж. също ML8.g.8 за неговите „прекурсори“);

▼ **M12**

ML8

е. (продължение)

6. Енергетични мономери, пластификатори или полимери, специално създадени за военна употреба и съдържащи някой от следните елементи:
  - a. Нитро групи;
  - b. Азидо групи;
  - c. Нитрат групи;
  - d. Нитраза групи; или
  - e. Дифлуороамино групи;
7. FАMAO (3-дифлуороаминометил-3-азидометил оксетан) и полимерите му;
8. FEFO (бис(2-флуоро-2,2-динитроетил)формал) (CAS 17003-79-1);
9. FPF-1 (поли-2,2,3,3,4,4-хексафлуорпентан-1,5-диол формал) (CAS 376-90-9);
10. FPF-3 (поли-2,4,4,5,5,6,6-хептафлуоро-2-три-флуор-метил-3-оксаептан-1,7-диол формал);
11. GAP (глицидилазиден полимер) (CAS 143178-24-9) и неговите производни;
12. НТРВ (полибутадиен с крайни хидроксилни групи) с количество на функционалните хидроксилни групи, равно на или по-голямо от 2,2 или равно на или по-малко от 2,4, хидроксилно число по-малко от 0,77 meq/g и вискозитет при 30 °С, по-малък от 47 поаза (CAS 69102-90-5);
13. Етоксилан поли(епихлорхидрин) с молекулна маса под 10 000, както следва:
  - a. Поли(епихлорхидриндиол);
  - b. Поли(епихлорхидринтриол);
14. NENAs (нитроетилнитрамин смеси) (CAS 17096-47-8, 85068-73-1, 82486-83-7, 82486-82-6 и 85954-06-9);
15. PGN (поли-GLYN, полиглицидилнитрат или поли(нитратометил оксиран) (CAS 27814-48-8);
16. Поли-NIMMO (поли(нитратометилметилоксетан), поли-NMМО или поли(3-нитратометил-3-метилоксетан) (CAS 84051-81-0);
17. Полинитроортокарбонати;
18. TVOPA (1,2,3-трис[1,2-бис(дифлуороамино)етокси]пропан или добавен тривиноксипропан) (CAS 53159-39-0);
19. 4,5 диазидометил-2-метил-1,2,3-триазол (изо DAMTR);

▼ **M12**

ML8

е. *(продължение)*

20. PNO (поли(3-нитрато оксетан);

21. ТМЕТН (триметилолетан тринитрат) (CAS 3032-55-1);

f. „Добавки“, както следва:

1. Основен меден салицилат (CAS 62320-94-9);

2. ВНЕГА (бис(2-хидроксиетил)гликоламид) (CAS 17409-41-5);

3. ВНО (бутадиеннитрилоксид);

4. Фероценови производни, както следва:

а. Бутацен (CAS 125856-62-4);

б. Катоцен (2,2-диетилфероценил пропан) (CAS 37206-42-1);

с. Фероценови карбоксилни киселини и техни естери;

d. n-бутил-фероцен (CAS 31904-29-7);

е. Други добавъчни полимерни фероценови производни, които не са изброени на друго място в ML8.f.4.;

f. Етилфероцен (CAS 1273-89-8);

g. Пропилфероцен;

h. Пентилфероцен (CAS 1274-00-6);

i. Дициклопентил фероцен;

j. Дициклохексил фероцен;

k. Диетилфероцен (CAS 1273-97-8);

l. Дипропилфероцен;

m. Дибутилфероцен (CAS 1274-08-4);

n. Дихексилфероцен (CAS 93894-59-8);

o. Ацетилфероцен (CAS 1271-55-2)/1,1'-диацетил-
фероцен (CAS 1273-94-5);5. Оловен бета-резорцилат (CAS 20936-32-7) или меден
бета-резорцилат (CAS 70983-44-7);

6. Оловен цитрат (CAS 14450-60-3);

7. Оловно-медни хелати на бета-резорцилат или сали-
цилати (CAS 68411-07-4);

▼ **M12**

ML8

f. (*продължение*)

8. Оловен малеат (CAS 19136-34-6);
9. Оловен салицилат (CAS 15748-73-9);
10. Оловен станат (CAS 12036-31-6);
11. MAPO (трис-1-(2-метил)азиридинил фосфиноксид) (CAS 57-39-6); BOBBA 8 (бис(2-метил азиридинил) 2-(2-хидроксипропанокси) пропиламино фосфин оксид) и други производни на MAPO;
12. Метил BAPO (бис(2-метилазиридинил)метиламино фосфин оксид) (CAS 85068-72-0);
13. N-метил-p-нитроанилин (CAS 100-15-2);
14. 3-нитразо-1,5-пентан диизоцианат (CAS 7406-61-9);
15. Металорганични купелуващи агенти, както следва:
  - a. Неопентил[диалил]окси, три[диоктил]фосфато титанат (CAS 103850-22-2); познат още като титанов IV, 2,2-[ди 2-пропенонат-метил, бутанолат, три(диоктил)фосфат] (CAS 110438-25-0); или LICA 12 (CAS 103850-22-2);
  - b. Титанов IV, [2-пропенонат-1)метил, n-пропанолат-метил] бутанолат-1, трис[диоктил]пирофосфат или KR3538;
  - c. Титанов IV, [(2-пропенонат-1)метил, n-пропанол-метил] бутанолат-1, трис(диоктил)фосфат;
16. Полицианодифлуораминоетиленоксид;
17. Свързващи вещества, както следва:
  - a. 1,1R,1S-тримезоил-трис(2-етилазиридин) (HX-868, BTA) (CAS 7722-73-8);
  - b. Многофункционални азиридин-амиди с изофталова, тримезинова, изоцианурова или триметиладипинова верижна структура и 2-метил или 2-етил замествания на азиридиновата група;

Забележка ML.8.f.17.b. включва:

- a. 1,1H-изофталоил-бис(2-метилазиридин) (HX-752) (CAS 7652-64-4);
- b. 2,4,6-трис(2-етил-1-азиридинил)-1,3,5-триазин (HX-874) (CAS 18924-91-9);
- c. 1,1'-триметиладипоил-бис(2-етилазиридин) (HX-877) (CAS 71463-62-2).

18. Пропиленимин (2-метилазиридин) (CAS 75-55-8);

▼ **M12**

ML8

f. (*продължение*)

19. Финодисперсен железен оксид (Fe_2O_3) (CAS 1317-60-8) със специфична повърхност над $250 \text{ m}^2/\text{g}$ и средна едрина на зърната, равна на или по-малка от $3,0 \text{ nm}$;
20. TERAN (тетраетиленпентаминоакрилонитрил) (CAS 68412-45-3); цианоетилирани полиамини и техните соли;
21. TERANOL (тетраетиленпентаминоакрилонитрилглицидол) (CAS 68412-46-4); адукти на цианоетилирани полиамиди с глицидол и техните соли;
22. TPB (трифенил бисмут) (CAS 603-33-8);
23. TERB (трис (етоксифенил) бисмут) (CAS 90591-48-3);

g. „Прекурсори“, както следва:

Важно: В ML8.g. препратките са към изброени „Енергетични материали“, изработени от тези вещества.

1. ВСМО (3,3-бис(хлорметил)оксетан) (CAS 78-71-7)

(вж. също ML8.e.1. и e.2.);
2. Динитроазетидин-*t*-бутил сол (CAS 125735-38-8) (вж. също ML8.a.28.);
3. Производни на хексаазаизовюрцитан, в т.ч. НВІW (хексабензилхексаазаизовюрцитан) (CAS 124782-15-6) (вж. също ML8.a.4.) и ТАІW (тетраацетилдибензилхексаазаизовюрцитан) (CAS 182763-60-6) (вж. също ML8.a.4.);
4. Отпада от 2013 г.;
5. ТАТ (1,3,5,7 тетраацетил-1,3,5,7-тетраазацiclo-октан) (CAS 41378-98-7) (вж. също ML8.a.13.);
6. 1,4,5,8-тетраазадекалин (CAS 5409-42-7) (вж. също ML8.a.27.);
7. 1,3,5-трихлорбензен (CAS 108-70-3) (вж. също ML8.a.23.);
8. 1,2,4-трихидроксибутан (1,2,4-бутантриол) (CAS 3068-00-6) (вж. също ML8.e.5.);
9. DADN (1,5-диацетил-3,7-динитро-1, 3, 5, 7-тетрааза-циклооктан) (вж. също ML8.a.13.).

h. Прахообразни и формовани „реактивни материали“, както следва:

1. Прахове от някое от следните вещества, с размер на частиците по-малък от $250 \text{ }\mu\text{m}$ във всяка посока, които не фигурират другаде в ML8:

▼ **M12**

ML8

- h. 1. (*продължение*)
- a. Алуминий;
  - b. Ниобий;
  - c. Бор;
  - d. Цирконий;
  - e. Магнезий;
  - f. Титан;
  - g. Тантал;
  - h. Волфрам;
  - i. Молибден; или
  - j. Хафний;
2. Форми, които не фигурират в ML3, ML4, ML12 или ML16, произведени от праховете, изброени в ML8.h.1.

Технически забележки

1. „Реактивните материали“ са предназначени да предизвикват екзотермична реакция само при високо напрежение на срязване и да се използват за изработване на обшивки или корпуси на бойни глави.
2. Прахове от „реактивни материали“ се произвеждат, например, с високоенергийни топкови мелници.
3. Форми от „реактивни материали“ се произвеждат, например, чрез селективно лазерно синтероване.

Забележка 1 ML8 не се прилага за следните субстанции, освен ако те не са в съединение или смес с „енергетичен материал“, посочен в ML8.a., или метали на прах, посочени в ML8.c.:

- a. Амониев пикрат (CAS 131-74-8);
- b. Черен барут;
- c. Хексанитродифениламин (CAS 131-73-7);
- d. Дифлуорамин (CAS 10405-27-3);
- e. Нитроскорбяла (CAS 9056-38-6);
- f. Калиев нитрат (CAS 7757-79-1);
- g. Тетранитронафталин;
- h. Тринитроанизол;
- i. Тринитронафталин;
- j. Тринитроксиден;

▼ **M12**

ML8

Забележка 1 (продължение)

- k. *N*-пиролидинон; 1-метил-2-пиролидинон (CAS 872-50-4);
- l. Диоктилмалеат (CAS 142-16-5);
- m. Етилхексилакрилат (CAS 103-11-7);
- n. Триетилалуминий (TEA) (CAS 97-93-8), триметилалуминий (TMA) (CAS 75-24-1) и други пирофорни метални алкили и арили на литий, натрий, магнезий, цинк и бор;
- o. Нитроцелулоза (CAS 9004-70-0);
- p. Нитроглицерин (или глицеролтринитрат, тринитроглицерин) (NG) (CAS 55-63-0);
- q. 2,4,6-тринитротолуол (TNT) (CAS 118-96-7);
- r. Етилендиаминдинитрат (EDDN) (CAS 20829-66-7);
- s. Пентаеритритол тетранитрат (PETN) (CAS 78-11-5);
- t. Оловен азид (CAS 13424-46-9), нормален оловен стифнат (CAS 15245-44-0) и основен оловен стифнат (CAS 12403-82-6) и инициращи експлозиви или възпламенителни състави, съдържащи азиди или азидни комплекси;
- u. Триетиленгликолдинитрат (TEGDN) (CAS 111-22-8);
- v. 2,4,6-тринитрорезорцинол (стифнинова киселина) (CAS 82-71-3);
- w. Диетилдифенилкарбамид (CAS 85-98-3); диметилдифенилкарбамид (CAS 611-92-7); метилетилдифенилкарбамид [централити];
- x. *N,N*-дифенилкарбамид (асиметричен дифенилкарбамид) (CAS 603-54-3);
- y. Метил-*N,N*-дифенилкарбамид (метилов асиметричен дифенилкарбамид) (CAS 13114-72-2);
- z. Етил-*N,N*-дифенилкарбамид (етилов асиметричен дифенилкарбамид) (CAS 64544-71-4);
- aa. 2-нитродифениламин (2-NDPA) (CAS 119-75-5);
- bb. 4-нитродифениламин (4-NDPA) (CAS 836-30-6);
- cc. 2,2-динитропропанол (CAS 918-52-5);

▼ **M12**

ML8

Забележка 1 (продължение)

dd. Нитрогуанидин (CAS 556-88-7) (вж. точка 1C011.d. от Списъка на ЕС на изделията и технологиите с двойна употреба).

Забележка 2 ML8. не се прилага за амониев перхлорат (ML8.d.2.), NTO (ML8.a.18.) или катоцен (ML8.f.4.b.), имащи всички изброени по-долу характеристики:

- a. Специално оформени са и са предназначени за устройства за производство на газ за гражданска употреба;*
- b. В съединение или смес са с неактивни термо-реактивни свързващи вещества или пластификатори и имат маса, по-малка от 250 g;*
- c. Съдържат максимално 80 % амониев перхлорат (ML8.d.2.) от масата на активния материал;*
- d. Съдържат 4 g NTO или по-малко (ML8.a.18.);*
и
- e. Съдържат 1 g катоцен или по-малко (ML8.f.4.b.).*

ML9

Военни кораби (подводни или надводни), специално военноморско оборудване, принадлежности, компоненти и други надводни съдове, както следва:

Важно: За насочващо и навигационно оборудване вж. ML11.

a. Съдове и компоненти, както следва:

1. Съдове (подводни или надводни), специално проектирани или модифицирани за военна употреба, независимо от текущото състояние за ремонт или експлоатация и независимо дали са въоръжени с оръжейни системи или броня или не, и корпуси или части от корпуси за такива кораби, както и компоненти за тях, специално проектирани за военна употреба;

Забележка ML9.a.1. включва съдове, специално проектирани или модифицирани за превозване на водолази.

2. Надводни съдове, които не са посочени в ML9.a.1., имащи някоя от изброените характеристики, фиксирани или вградени в плавателния съд:

- a. Автоматични оръжия, изброени в ML1, или оръжия, изброени в ML2, ML4, ML12 или ML19, или подвижни или стационарни „стойки“ за оръжия с калибър 12,7 mm или по-голям;

Техническа забележка

„Стойки“ се отнася за основите, върху които е монтирано оръжието, или за структурно укрепване с цел монтиране на оръжия.

- b. Системи за управление на огъня, описани в ML5;

▼ M12

ML9

а. 2. (продължение)

с. Имащи всичко изброено:

1. „Химична, биологична, радиологична и ядрена (ХБРЯ/СВРН) защита“; и
2. „Система за предварително навлажняване или измиване“, проектирана за обеззаразяващи цели; или

Технически забележки

1. „ХБРЯ/СВРН защита“ е автономно вътрешно пространство, което съдържа характеристики като свръххерметизация, изолация на вентилационни системи, ограничени вентилационни отвори с ХБРЯ/СВРН филтри и точки за ограничен достъп на персонала, включващи въздушни шлюзове.
2. „Система за предварително навлажняване или измиване“ е система за разпръскване на морска вода, която е в състояние едновременно да мокри външните надпалубни съоръжения и палубите на съда.

d. Активни системи за противодействие на оръжия, описани в ML4.b., ML5.c. или ML11.a. и имащи някоя от следните характеристики:

1. „ХБРЯ/СВРН защита“;
2. Корпус и надпалубни съоръжения, специално проектирани да снижават ефективната повърхност на разсейване;
3. Устройства за намаляване на топлинната сигнатура (напр. система за охлаждане на отработени газове), с изключение на специално проектираните да увеличават цялостната ефективност на електрическа централа или да намаляват екологичното въздействие; или
4. Система за размагнитване, проектирана да понижи магнитната сигнатура на целия съд;

b. Двигатели и задвижващи системи, както следва, специално проектирани за военна употреба и компоненти за тях, специално проектирани за военна употреба:

1. Дизелови двигатели, специално проектирани за подводни лодки;
2. Електрически двигатели, специално проектирани за подводни лодки и имащи всички изброени характеристики:
  - a. Изходна мощност над 0,75 MW (1 000 к.с.);
  - b. Бързо реверсиране;
  - c. Течно охлаждане; и
  - d. Напълно капсуловани;
3. Дизелови двигатели, имащи всичко изброено:

▼ M12

ML9

b. 3. (*продължение*)

- a. Изходна мощност 37,3 kW (50 к.с.) или повече; и
- b. „Ненамагнитващи се“ части над 75 % спрямо общата маса;

Техническа забележка

За целите на ML9.b.3. „ненамагнитващи се“ означава, че относителната магнитна проникваемост е по-малка от 2.

4. Системи с „независимо от въздух задвижване“ (НВЗ/АИР), специално проектирани за подводни лодки;

Техническа забележка

„Независимото от въздух задвижване“ (НВЗ/АИР) позволява на системата за задвижване на намираща се под вода подводна лодка да работи без достъп до атмосферен кислород за период от време, по-дълъг от този, който батериите биха позволили. За целите на ML9.b.4. НВЗ/АИР не включва ядрената енергия.

- c. Специално проектирани за военна употреба устройства за откриване на подводни цели, с управление и компоненти за тях, специално проектирани за военна употреба;
- d. Мрежи против подводници и противоторпедни мрежи, специално проектирани за военна употреба;
- e. Отпада от 2003 г.;
- f. Ключове и куплунги, специално проектирани за военна употреба, които позволяват взаимодействие с външно за съда оборудване, и компоненти за тях, специално проектирани за военна употреба;

Забележка ML9.f. включва ключове и еднопроводни, многопроводни, коаксиални или вълноводни съединители за кораби, които не се влияят от външни течове и запазват необходимите характеристики при морски дълбочини над 100 m; влакнооптични съединители и оптични ключове, специално проектирани за предаване на „лазерни“ лъчи, без оглед на дълбочината. ML9.f. не се прилага за обикновените гребни валове и ключовете за хидродинамичните прибори за управление.

- g. Безшумни лагери, имащи някоя от следните характеристики, компоненти за тях и оборудване, съдържащо такива лагери, специално проектирани за военна употреба:

1. Газово или магнитно окачване;
2. Регулатори за снижаване на активните емисии; или
3. Регулатори за намаляване на вибрациите.

▼ **M12**

ML9

(продължение)

- h. Оборудване или силови установки, работещи със или произвеждащи ядрена енергия, специално проектирани за съдове, посочени в ML9.a., и компоненти за тях, специално проектирани или „модифицирани“ за военна употреба.

Техническа забележка

За целите на ML9.h. „модифициран“ означава всяка структурна, електрическа, механична или друга промяна, осигуряваща на невоенни изделия свойства, които са еквивалентни на изделия, специално проектирани за военна употреба.

Забележка ML9.h. включва „ядрени реактори“.

ML10

„Летателни апарати“, „летателни апарати, по-леки от въздуха“, безпилотни летателни апарати (БЛА/UAV), двигатели за „летателни апарати“ и оборудване за „летателни апарати“, свързано с тях оборудване и компоненти, както следва, специално проектирани или модифицирани за военна употреба:

Важно: За насочващо и навигационно оборудване вж. ML11.

- a. Пилотирани „летателни апарати“ и „летателни апарати, по-леки от въздуха“, както и специално проектирани компоненти за тях;
- b. Отпада от 2011 г.;
- c. Безпилотни „летателни апарати“, „летателни апарати, по-леки от въздуха“ и свързано оборудване, както следва, и специално проектирани компоненти за тях:
1. „Безпилотни летателни апарати“, дистанционно управляеми безпилотни летателни апарати (ДУБ-ЛА/RPV), автономни програмируеми апарати и безпилотни „летателни апарати, по-леки от въздуха“;
  2. Пускови установки, ремонтно-евакуационно оборудване и наземно оборудване за поддръжка;
  3. Оборудване, проектирано за командване или контрол;
- d. Задвижващи авиационни двигатели и специално проектирани за тях компоненти;
- e. Оборудване за дозареждане с гориво във въздуха, специално проектирано или модифицирано за някои от следните цели, и компоненти, специално проектирани за тях:
1. „Летателни апарати“, посочени в ML10.a.; или
  2. Безпилотни „летателни апарати“, посочени в ML10.c.;
- f. Наземно оборудване, специално проектирано за „летателните апарати“, посочени в ML10.a., или авиационните двигатели, изброени в ML10.d.;

▼ **M12**

ML10 f. (продължение)

Забележка ML10.f. включва оборудване за помпени горивозарядни станции и оборудване, предназначено да улеснява операциите в зони с ограничен достъп, включително оборудване, разположено на борда на кораб.

- g. Животоподдържащо оборудване и оборудване за безопасност на екипажите и други устройства за аварийното им извеждане, неизброени в ML10.a., проектирани за „летателните апарати“, изброени в ML10.a.;

Забележка B ML10.g. не се разглеждат каските на екипажите, в които не се съдържа оборудване, посочено в настоящото приложение, или които имат стойки или монтажни елементи за това оборудване.

Важно: За каските вж. също ML13.c.

- h. Парашути, парапланери и свързано оборудване, както следва, и специално проектирани компоненти за тях:
1. Парашути, които не фигурират другаде в настоящото приложение;
  2. Парапланери;
  3. Оборудване, специално проектирано за парашутисти на големи височини (напр. костюми, специални шлемове, дихателни апарати, навигационно оборудване);
- i. Оборудване за контролирано отваряне на парашути или системи за автоматично пилотиране, проектирани за спуснати с парашут товари.

Забележка 1 ML10.a. не се прилага за „летателни апарати“ и „летателни апарати, по-леки от въздуха“ или варианти на тези „летателни апарати“, специално проектирани за военна употреба, които представляват всичко изброено:

- a. Не са бойни „летателни апарати“;
- b. Не са конфигурирани за военна употреба и не са оборудвани с техника или приспособления, специално проектирани или модифицирани за военна употреба; и
- c. Имат сертификат за гражданско приложение, издаден от органите за гражданска авиация на една или няколко държави — членки на ЕС, или държави, участващи във Васенаарската договореност.

Забележка 2 ML10.d. не се прилага за:

- a. Авиационни двигатели, проектирани или модифицирани за военна употреба, за които е издаден сертификат от органите за гражданска авиация на една или няколко държави — членки на ЕС, или държави, участващи във Васенаарската договореност, за използване в „граждански летателни апарати“, или специално проектирани компоненти за тях;

▼ **M12**

ML10

Забележка 2 (продължение)

- b.* Бутални двигатели или специално проектирани компоненти за тях, с изключение на специално проектираните за „безпилотни летателни апарати“.

Забележка 3 За целите на ML10.a. и ML10.d., специално проектирани компоненти и свързано с тях оборудване за невоенни „летателни апарати“ или авиационни двигатели, модифицирани за военна употреба, се прилагат само за тези военни компоненти и за свързано с тях военно оборудване, необходими за модифицирането им за военна употреба.

Забележка 4 За целите на ML10.a. военната употреба включва: бойно, военноразузнавателно, шурмово, военноучебно оборудване, оборудване за тилова поддръжка, както и транспортно и въздушнодесантно или военно оборудване.

Забележка 5 ML10.a. не се прилага за „летателни апарати“ или „летателни апарати, по-леки от въздуха“, отговарящи на всички изброени условия:

- a.* Изработени са за пръв път преди 1946 г.;
- b.* Не включват изделия, изброени в настоящото приложение, освен ако изделията са необходими за спазване на стандартите за безопасност или летателна годност на органите за гражданска авиация на една или няколко държави — членки на ЕС, или държави, участващи във Васенаарската договореност;
и
- c.* Не включват оръжия, изброени в настоящото приложение, освен ако са неизползваеми и не могат да бъдат върнати към експлоатация.

Забележка 6 ML10.d. не се прилага за задвижващи авиационни двигатели, изработени за пръв път преди 1946 г.

ML11

Електронно оборудване, „космически летателни апарати“ и компоненти, които не фигурират другаде в настоящото приложение, както следва:

- a.* Електронно оборудване, специално проектирано за военна употреба, и специално проектирани компоненти за него;

Забележка ML11.a. включва:

- a.* Средства за РЕП (радиоелектронно противодействие) и противодействие на РЕП (т.е. средства, проектирани да въвеждат несвързани или погрешни сигнали в РЛС или в радиосвързочните приемници, или по друг начин да пречат на приемането, работата или ефективността на противниковите радиоелектронни приемници, включително средства за РЕП срещу тях), включително оборудване за създаване на изкуствени смущения и противодействие на РЕП;

▼ **M12**

ML11

a. Забележка (продължение)

- b. *Електронни лампи с подвижна честота;*
- c. *Радиоелектронни системи или средства, проектирани за наблюдение и следене на електромагнитния спектър за нуждите на военното разузнаване или за нуждите на сигурността или за противодействие на такова наблюдение и следене;*
- d. *Подводно противодействие, включително създаване на изкуствени акустични и магнитни смущения и лъжливи цели, средства, проектирани да въвеждат несвързани или погрешни сигнали в хидроакустичните приемници;*
- e. *Оборудване за защита на обработката на данни, за защита на данните и оборудване за защита на предавателните и свързочните линии с помощта на шифротехника;*
- f. *Оборудване за идентификация, проверка на авторизацията и за въвеждане на ключови програми и команди, оборудване за производство и разпределение;*
- g. *Направляващо и навигационно оборудване;*
- h. *Цифрово предавателно оборудване за тропосферна радио комуникация;*
- i. *Цифрови демодулатори, специално проектирани за прихващане на сигнали;*
- j. *„Автоматизирани системи за командване и контрол“.*

Важно: За „софтуер“, свързан с военното „софтуерно“ дефинирано радио, вж. ML21.

- b. *Оборудване за създаване на изкуствени смущения в „спътникови навигационни системи“ и специално проектирани компоненти за него;*
- c. *„Космически летателни апарати“, специално проектирани или модифицирани за военна употреба, и компоненти за „космически летателни апарати“, специално проектирани за военна употреба.*

ML12

Високоскоростни оръжейни системи с кинетична енергия, свързано с тях оборудване, както следва, и специално проектирани компоненти за тях:

- a. *Кинетични оръжия, специално проектирани за унищожаване или ефективно изваждане от строя на противникова цел;*
- b. *Специално проектирани технически средства за изпитвания и оценки и изпитателни образци, в т.ч. диагностична апаратура и обекти за динамично изпитване на заряди и системи с кинетична енергия.*

▼ **M12**

ML12 (продължение)

Важно За оръжейни системи, използващи подкалибрени бойни припаси или задвижвани единствено от енергията на химична реакция, и бойни припаси за тях вж. ML1—ML4.

Забележка 1 ML12 включва следните, когато са специално предназначени за системи от кинетични оръжия:

- a. Пускови установки, които могат да ускоряват маси, по-големи от 0,1 g, до скорости, надвишаващи 1,6 km/s, в режим на единична или автоматична стрелба;
- b. Генератори на първично захранване, електрическа броня, акумулаторни средства (напр. високоенергийни кондензатори), средства за терморегулиране и кондициониране, превключвателна или горивопреливна техника; и електрически интерфейси между електрозахранването, оръдието и други електрически прибори за задвижване на куполата;

Важно: За високоенергийните кондензатори вж. също ZA001.e.2. от Списъка на ЕС на изделията и технологиите с двойна употреба.

- c. Системи за прехващане и съпровождане на цели, за управление на огъня и за оценка на пораженията;
- d. Системи за самонасочване, за насочване или маневриране (със странично ускорение), предназначени за снаряди.

Забележка 2 ML12 се прилага за оръжейни системи, използващи един от следните методи за задвижване:

- a. Електромагнитен;
- b. Електротермичен;
- c. Плазмен;
- d. С лек газ; или
- e. Химически (когато се използва в комбинация с някой от гореизброените).

ML13

Бронирани или защитни технически средства, конструкции, компоненти и аксесоари, както следва:

- a. Метална или неметална бронеплоча с една от следните характеристики:
  1. Изработена по военен стандарт или спецификация; или
  2. Подходяща за военна употреба;

Важно: За плочи за бронезилетки вж. ML13.d.2.

▼ **M12**

ML13 (продължение)

- b. Метални или неметални конструкции или комбинации от тях, специално проектирани за осигуряване на балистична защита на бойни системи, както и компоненти, специално проектирани за тях;
- c. Каски и специално проектирани компоненти и принадлежности за тях, както следва:
  - 1. Бойни каски, изработени по военни стандарти или спецификации или по сходни национални стандарти;
  - 2. Специално проектирани за каски кори, подплати или омекотители, посочени в ML13.c.1.;
  - 3. Специално проектирани за каски допълнителни елементи за балистична защита, посочени в ML13.c.1.

Важно: За други компоненти и принадлежности за бойни каски вж. съответния раздел от настоящото приложение.

- d. Бронежилетки или защитни костюми и компоненти за тях, както следва:
  - 1. Меки бронежилетки или защитни костюми, изработени по военни стандарти или спецификации или по съответни на тях, и специално проектирани компоненти за тях;

Забележка За целите на ML13.d.1. военните стандарти или спецификации включват най-малко спецификации за защита срещу осколки.
  - 2. Усилени с плочи бронежилетки, осигуряващи балистична защита, равна на или по-висока от ниво III (NIJ 0101.06, юли 2008 г.) или „равностойни стандарти“.

Забележка 1 ML13.b. включва материали, специално предназначени за осигуряване на защита за противодействие на експлозия или за изграждане на военни укрития.

Забележка 2 ML13.c. не се прилага за каски, отговарящи на всички изброени условия:

- a) Изработени са за пръв път преди 1970 г.; и
- b) Не са нито проектирани, нито модифицирани да приемат, нито са оборудвани с компоненти, изброени в Общия списък на оръжията на ЕС.

Забележка 3 ML13.c. и d. не се прилагат за каски, бронежилетки или защитни костюми, които не носят от техните потребители за тяхна лична защита.

Забележка 4 Единствените каски, специално проектирани за лица, обезвреждащи бомби, които са изброени в ML13.c., са специално проектираните за военна употреба.

▼ **M12**

ML13 (продължение)

Важно 1 Вж. също точка 1A005 от Списъка на ЕС на изделията и технологиите с двойна употреба.

Важно 2 За „нишковидни и влакнести материали“, използвани за изработката на бронезилетки и каски, вж. точка 1C010 от Списъка на ЕС на изделията и технологиите с двойна употреба.

ML14 „Специализирано оборудване за бойно обучение“ или за имитиране на бойни сценарии, симулатори, специално проектирани за обучение при ползването на всякакво огнестрелно оръжие или въоръжение, изброено в ML1 или ML2, и специално проектирани компоненти и принадлежности за тях.

Техническа забележка

Терминът „специализирано оборудване за бойно обучение“ включва военни образци на шурмови тренажори, тренажори на оперативни полети, тренажори за радиолокационни цели, генератори на радиолокационни цели, тренировъчни средства за мерачи, тренажори за борба с подводници, полетни симулатори (включително центрофуга за подготовка на летци и астронавти), радиолокационни тренажори, тренажори за полет по прибори, навигационни тренажори, тренажори за изстрелване на управляеми ракети, техническо оборудване за цели, „летателни апарати“ — тип дрон, тренажори за въоръжение, тренажори за безпилотни „летателни апарати“, мобилни тренажорни единици и тренировъчно техническо оборудване за наземни военни операции.

Забележка 1 ML14 включва системи за генериране на изображения и интерактивна среда за симулатори, когато са специално проектирани или модифицирани за военна употреба.

Забележка 2 ML14 не се прилага за оборудване, специално проектирано за обучение при използването на ловни или спортни оръжия.

ML15 **Оборудване за визуализация или радиоелектронно противодействие, както следва, специално проектирано за военна употреба, и специално проектирани компоненти и принадлежности за него:**

- a. Оборудване за записване и обработка на изображения;
- b. Фотоапарати, видеокамери, фотографска апаратура и оборудване за обработка на филми;
- c. Апаратура за усилване на изображенията;
- d. Инфрачервена или термовизионна апаратура;
- e. Сензорна апаратура за визуализация на радиолокационни изображения;
- f. Апаратура за радиоелектронно противодействие (РЕП) и противодействие на РЕП за оборудването, изброено в ML15.a.—ML15.e.

Забележка ML15.f. включва оборудване, предназначено да влошава работата или ефективността на военните системи за визуализация или да намалява до минимум подобни въздействия.

▼ **M12**

ML15 (продължение)

Забележка ML15 не се прилага за „електронно-оптически преобразуватели за усилване на изображения от първо поколение“ или оборудване, специално проектирано да включва „електронно-оптически преобразуватели за усилване на изображения от първо поколение“.

Важно: За класификацията на оръжейните мерници, включващи „електронно-оптически преобразуватели за усилване на изображения от първо поколение“, вж. ML1, ML2 и ML5.a.

Важно: Вж. също точки 6A002.a.2. и 6A002.b. от Списъка на ЕС на изделията и технологиите с двойна употреба.

ML16 **Ковашко-пресови заготовки, отливки и други полуфабрикати, специално проектирани за изделията, изброени в ML1—ML4, ML6, ML9, ML10, ML12 или ML19.**

Забележка ML16. се отнася до полуфабрикати, които могат да се идентифицират чрез състава, геометрията или функциите на материала.

ML17 **Друго оборудване, материали и „библиотеки“, както следва, и специално проектирани компоненти за тях:**

a. Водолазна и друга апаратура за подводно плуване, специално проектирана или модифицирана за военна употреба, както следва:

1. Автономна водолазна апаратура със затворен или полузатворен цикъл (с регенерация на издишвания въздух);
2. Апаратура за подводно плуване, специално проектирана за използване с водолазната апаратура, посочена в ML17.a.1.;

Важно: Вж. също 8A002.q. от Списъка на ЕС на изделията и технологиите с двойна употреба.

b. Строителна техника, специално проектирана за военна употреба;

c. Монтажни елементи, покрития и обработки, намаляващи демаскиращите ефекти, специално проектирани за военна употреба;

d. Полево инженерно оборудване, специално проектирано за използване в зона на бойни действия;

e. „Роботи“, контролери за „роботи“ и „крайни манипулатори“ за „роботи“, притежаващи някои от следните характеристики:

1. Специално проектирани за военна употреба;
2. Включващи средства за защита на хидравличните линии срещу външни принудителни пробиви, причинени от балистични осколки (напр. съдържащи самохерметизиращи се линии), и проектирани да използват хидравлични течности с пламна температура, по-висока от 839 K (566 °C); или

▼ M12

ML17

е. (*продължение*)

3. Специално проектирани или пригодени за работа в условията на електромагнитни импулси (ЕМИ);

Техническа забележка

Електромагнитните импулси не се отнасят за неволна интерференция, причинена от електромагнитно излъчване от разположено в близост оборудване (напр. машини, уреди или електроника) или мълнии.

- f. „Библиотеки“, специално проектирани или модифицирани за военна употреба със системи, оборудване или компоненти, изброени в настоящото приложение;
- g. Оборудване или силови установки, работещи със или произвеждащи ядрена енергия, които не са посочени другаде, специално проектирани за военна употреба, и компоненти за тях, които са специално проектирани или „модифицирани“ за военна употреба;

Забележка ML17.g. включва „ядрени реактори“.

- h. Оборудване и материали, покрити или обработени за намаляване на демаскиращи емисии, специално проектирани за военна употреба, които не са посочени другаде в настоящото приложение;
- i. Симулатори, специално проектирани за военни „ядрени реактори“;
- j. Мобилни ремонтни работилници, специално проектирани или „модифицирани“ да обслужват военна техника;
- k. Полеви генератори, специално проектирани или „модифицирани“ за военна употреба;
- l. ISO контейнери за интермодален превоз или подвижни каросерии (т.е. сменяеми каросерии), специално проектирани или „модифицирани“ за военна употреба;
- m. Фериботи, които не са посочени другаде в настоящото приложение, мостове и понтони, специално проектирани за военна употреба;
- n. Изпитателни модели, специално проектирани за „разработване“ на изделия, изброени в ML4, ML6, ML9 или ML10;
- o. Оборудване за защита от „лазери“ (например за защита на зрението или сензорните устройства), специално проектирано за военна употреба;
- p. „Горивни клетки“, които не са посочени другаде в настоящото приложение, специално проектирани или „модифицирани“ за военна употреба.

Технически забележки

1. Отпада от 2014 г.

▼ **M12**

ML17 (продължение)

2. За целите на ML17 „модифициран“ означава всяка структурна, електрическа, механична или друга промяна, осигуряваща на невоенни изделия свойства, които са еквивалентни на изделия, специално проектирани за военна употреба.

ML18 **Оборудване за „производство“, съоръжения за екологични изпитвания и компоненти, както следва:**

- a. Специално проектирано или модифицирано „производствено“ оборудване за „производство“ на изделия, изброени в настоящото приложение, и специално проектирани компоненти за него;
- b. Специално проектирани съоръжения за екологични изпитвания и специално проектирано оборудване за тях, непосочено другаде, за сертификация, оценяване или изпитване на изделия, изброени в настоящото приложение.

Техническа забележка

За целите на ML18 терминът „производство“ включва проектиране, проверка, изработка, изпитване и контрол.

Забележка ML18.a. и ML18.b. включват следното оборудване:

- a. Нитратори с непрекъснато действие;
- b. Апаратура или оборудване за центробежни изпитвания, притежаващи едно от изброените:
1. Задвижвана от мотор или мотори със сумарна мощност, по-голяма от 298 kW (400 к.с.);
  2. Възможност за носене на полезен товар от 113 kg или повече; или
  3. Възможност да упражнява центробежни ускорения от 8 g или повече върху полезен товар от 91 kg или повече;
- c. Преси за дехидратация;
- d. Шнекови екструдери, специално проектирани или модифицирани за екструзия на бойни „взривни вещества“;
- e. Режещи машини за калибриране на екструдирани твърди „ракетни горива“;
- f. Почистващи барабани (тумблери) с диаметър от 1,85 m или повече, с продуктов капацитет над 227 kg;
- g. Смесители с непрекъснато действие за твърди „ракетни горива“;
- h. Мелници с течно задвижване за раздробяване или смилане на съставки на бойни „взривни вещества“;

▼ **M12**

- ML18 Забележка (продължение)
- i. Оборудване за формиране на метален прах от сферични частици с еднакви размери, описан в ML8.с.8.;*
  - j. Конвекционни поточни конвертори за конверсия на материалите, изброени в ML8.с.3.*

ML19 **Системи от оръжия с насочена енергия (ОНЕ/DEW), оборудване с подобно действие или противодействие и опитни образци, както следва, и компоненти, специално проектирани за тях:**

- a. „Лазерни“ системи, специално проектирани за унищожаване или ефективно прекъсване на мисията на дадена цел;
- b. Корпускулярно-лъчеви оръжия, годни да унищожат или прекъснат мисията на дадена цел;
- c. Високоенергийни радиочестотни системи (РЧ/RF), които са в състояние да унищожат или прекъснат мисията на дадена цел;
- d. Оборудване, специално проектирано за откриване, идентификация или защита срещу системите, изброени в ML19.a.—ML19.c.;
- e. Физически опитни образци за системи, оборудване и компоненти, изброени в ML19;
- f. „Лазерни“ системи, специално проектирани да причиняват трайно заслепяване при наблюдение без оптични прибори, т.е. при наблюдение с невъоръжено око или с устройства за коригиране на зрението.

Забележка 1 Системите от оръжия с насочена енергия, посочени в ML19, включват системи, чиито способности произтичат от контролираното прилагане на:

- a. „Лазери“ с достатъчна мощност да предизвикат разрушителен ефект, наподобяващ ефекта на обикновен боен припас;*
- b. Ускорители на елементарни частици, генериращи сноп от заредени или неутрални частици с разрушителна сила;*
- c. Високомоцни импулсни или вълнови радиочестотни предаватели, които произвеждат полета с достатъчно голям интензитет да повредят електронните схеми на дадена отдалечена цел.*

Забележка 2 ML19 включва следните изделия, когато те са специално проектирани за системи от оръжия с насочена енергия:

- a. Оборудване за генериране на пусков импулс, съхраняване на енергия, комутация, кондициониране на захранването или подаване на горивото;*
- b. Системи за прехващане или съпровождане на цели;*

▼ **M12**

ML19

Забележка 2 (продължение)

- c. Системи с възможност за оценка на пораженията в целта, нейното разрушаване или прекъсване на мисията;*
- d. Оборудване за управление, разпространение и насочване на лъчевия сноп;*
- e. Оборудване с възможност за бързо отклоняване на лъча за бързи операции при многобройни цели;*
- f. Адаптивна оптика и фазови конюгатори;*
- g. Токови инжектори за снопове от отрицателни водородни йони;*
- h. Компоненти за „класифицирани като предназначени за използване в космоса“ ускорители;*
- i. Оборудване за конусно фокусиране на сноп от отрицателни йони;*
- j. Оборудване за управление и отклонение на високоенергиен сноп от йони;*
- k. „Класифицирано като предназначено за използване в космоса“ фолио за неутрализиране на сноп от отрицателни изотопи на водорода.*

ML20

Криогенно и „свръхпроводимо“ оборудване, както следва, и специално проектирани компоненти и принадлежности за него:

- a. Оборудване, специално проектирано или конфигурирано за инсталиране в транспортна машина с бойно сухопътно, морско, въздушно или космическо приложение, което може да действа в движение и да генерира или поддържа температури под 103 K (– 170 °C);

Забележка ML20.a. включва мобилни системи, съдържащи или използващи принадлежности или компоненти, изработени от неметални или неелектропроводими материали, като пластмаси или импрегнирани с епоксидни смоли материали.

- b. „Свръхпроводимо“ електрическо оборудване (ротационни машини или трансформатори), специално проектирано или конфигурирано за монтиране в транспортна машина с военно сухопътно, морско, въздушно или космическо приложение, което може да действа в движение.

Забележка ML20.b. не се прилага за хибридни хомеополярни генератори на постоянен ток, които имат еднополюсни нормални метални ротори, въртящи се в магнитно поле, индуцирано от свръхпроводящи бобини, при условие че тези бобини са единствените свръхпроводими компоненти в генератора.

ML21

„Софтуер“, както следва:

- a. „Софтуер“, специално проектиран или модифициран за някоя от следните цели:

▼ M12

ML21

a. (*продължение*)

1. „Разработване“, „производство“, експлоатация или поддръжка на оборудване, изброено в настоящото приложение;
2. „Разработване“ или „производство“ на материали, изброени в настоящото приложение; или
3. „Разработване“, „производство“, експлоатация или поддръжка на „софтуер“, изброен в настоящото приложение.

b. Специфичен „софтуер“, различен от изброения в ML21.a., както следва:

1. „Софтуер“, специално проектиран за военна употреба и специално проектиран за моделиране, имитиране или оценка на военни оръжейни системи;
2. „Софтуер“, специално проектиран за военна употреба и специално проектиран за моделиране или имитиране на сценарии за бойни операции;
3. „Софтуер“ за определяне на действието на конвенционални, ядрени, химически или биологични оръжия;
4. „Софтуер“, специално проектиран за военна употреба и специално проектиран за системите за командване, комуникации, управление и разузнаване (C³I) или командване, комуникации, управление, компютри и разузнаване (C⁴I);
5. „Софтуер“, специално проектиран или модифициран за провеждане на нападателни кибероперации от военен характер;

Забележка 1 ML21.b.5. включва „софтуер“, проектиран с цел унищожаване, повреждане, влошаване или нарушаване на функционирането на системи, оборудване или „софтуер“, посочени в настоящото приложение, както и „софтуер“ за киберразузнаване и командване и контрол в киберпространството.

Забележка 2 ML21.b.5. не се прилага за „оповестяване на уязвимост“ или „реагиране при киберинцидент“, ограничаващи се до отбранителна готовност или ответна реакция в областта на киберсигурността, които нямат военен характер.

c. „Софтуер“, невключен в ML21.a. или ML21.b., специално проектиран или модифициран да даде възможност на оборудване, невключено в настоящото приложение, да изпълнява военните функции на оборудване, изброено в настоящото приложение.

Важно: Вж. системи, оборудване или компоненти, посочени в настоящото приложение, с общо предназначение „цифрови компютри“ с инсталиран „софтуер“, посочен в ML21.c.

▼ **M12**

ML22 „Технология“, както следва:

- a. „Технология“, различна от описаната в ML22.b., „необходима“ за „разработването“, „производството“, експлоатацията, инсталирането, поддръжката (проверката), поправката, основния ремонт или подновяването на изделията, изброени в настоящото приложение;
- b. „Технология“, както следва:

1. „Технология“, „необходима“ за проектирането, сглобяването от компоненти, експлоатацията, поддръжката и ремонта на цялостни производствени инсталации за изделията, изброени в настоящото приложение, дори ако компонентите на тези производствени инсталации не са изброени;
2. „Технология“, „необходима“ за „разработването“ и „производството“ на малки оръжия, дори ако се използва за производство на копия на старинни малки оръжия;
3. Отпада от 2013 г.;

Важно:

Вж. ML22.a. за „технология“, по-рано изброена в ML22.b.3.

4. Отпада от 2013 г.;

Важно:

Вж. ML22.a. за „технология“, по-рано изброена в ML22.b.4.

5. „Технология“, „необходима“ изключително за влагането на „биокатализатори“, изброени в ML7.i.1, във вещества носители с военно приложение или материали с военна употреба.

Забележка 1 „Технология“, „необходима“ за „разработване“, „производство“, експлоатация, инсталиране, поддръжка (проверка), поправка, основен ремонт или подновяване на изделията, изброени в настоящото приложение, се контролира, дори ако е приложима за изделия, неизброени в настоящото приложение.

Забележка 2 ML22 не се прилага за:

- a. „Технология“, която е минимално необходимата за инсталиране, експлоатация, поддръжка (проверка) или ремонт на изделията, които не са контролирани или чийто износ е бил разрешен;
- b. „Технология“, която е „в гражданската област“, за „фундаментални научни изследвания“ или представлява минимално необходимата информация за кандидатстване за патент;
- c. „Технология“ за магнитна индукция за непрекъснато движение на граждански транспортни средства.

▼ **M12****ДЕФИНИЦИИ НА ТЕРМИНИТЕ, ИЗПОЛЗВАНИ В НАСТОЯЩИЯ СПИСЪК**

Следват дефиниции на термините, използвани в настоящия списък, подредени по азбучен ред.

Забележка 1 Дефинициите се прилагат в рамките на списъка. Позоваванията са с препоръчителен характер и не оказват влияние върху универсалната употреба на дефинираните термини в списъка.

Забележка 2 Думите и термините, съдържащи се в настоящия списък с дефиниции, приемат определеното тук значение само когато са поставени в кавички („ „“). Дефинициите на термини в единични кавички („ „“) се дават в техническата бележка към съответната точка. Навсякъде другаде тези думи и термини се използват с общоприетото им (речниково) значение.

ML8 „Добавки“
Компоненти, използвани във взривни вещества и взривни смеси с цел подобряване на техните качества.

ML8, 10, 14 „Летателен апарат“
Въздухоплавателно средство с постоянна и/или променлива геометрия на крилете, с ротационни криле (хеликоптер), с насочващи се ротори или с насочващи се криле.

ML11 „Автоматизирани системи за командване и контрол“
Електронни системи, посредством които се въвежда, обработва и предава информация от съществено значение за ефективното функциониране на групировката, съединението, тактическото съединение, частта, кораба, подразделението или оръжейните единици, които са под командване. Това се постига с използването на компютър и друг специализиран хардуер, проектиран да подпомага функциите на организацията за военно командване и контрол. Основните функции на една автоматизирана система за командване и контрол са: ефективно автоматизирано събиране, натрупване, съхранение и обработване на информация; представяне на положението и на обстоятелствата, които засягат подготовката и провеждането на бойни операции; оперативни и тактически изчисления за разпределението на ресурси сред войсковите групировки или елементи от бойните заповеди или заповедите за бойно развърщане съгласно мисията или фазата на операцията; изготвяне на данни за оценка на положението и вземане на решение във всеки момент от операцията или бойните действия; компютърна симулация на операциите.

ML22 „Фундаментални научни изследвания“
Експериментална или теоретична работа, предприета най-вече с цел придобиване на нови знания за основните принципи на явленията или наблюдаваните факти и която не е насочена основно към специфична практическа задача или цел.

ML7, 22 „Биокатализатори“
„Ензими“ за специфични химични или биохимични реакции или други биологични съставки, които се свързват с БТХВ и ускоряват разграждането им.

▼ **M12**

ML7, 22 (продължение)

Техническа забележка

„Ензими“ означава „биокатализатори“ за специфични химични или биохимични реакции.

ML7 „Биологични агенти“

Патогени или токсини, подбрани или модифицирани (чрез промяна в чистотата, срока на годност, вирулентността, характеристиките на разпръскване или устойчивостта на ултравиолетово облъчване) с цел поразяване на хора или животни, повреждане на оборудване или нанасяне щети на посеви или на околната среда.

ML7 „Биополимери“

Биологични макромолекули, както следва:

- a. Ензими за специфични химични или биохимични реакции;
- b. „Анти-идиотипни“, „моноклонални“ или „поликлонални“ „антитела“;
- c. Специално разработени или специално обработени „рецептори“.

Технически забележки

1. „Анти-идиотипни антитела“ означава антитела, които се свързват със специфичните антигенни части за прикрепване на други антитела;
2. „Моноклонални антитела“ означава протеини, които се свързват с една антигенна свързваща част и се произвеждат от една клетъчна култура;
3. „Поликлонални антитела“ означава смес от протеини, които се свързват със специфичните антигени и се произвеждат от повече от една клетъчна култура;
4. „Рецептори“ означава биологични макромолекулни структури, които могат да свързват лиганди, чието свързване оказва влияние върху физиологичните функции.

ML4, 10 „Граждански летателни апарати“

Онези „летателни апарати“, описани по предназначение в публикуваните списъци за удостоверяване на летателната годност от органите за гражданска авиация на една или няколко държави — членки на ЕС, или държави, участващи във Васенаарската договореност, за полети по търговски граждански вътрешни и външни трасета или за законна гражданска, частна или служебна употреба.

ML21 „Реагиране при киберинцидент“

Процесът на обмен на необходимата информация за киберинцидент по отношение на сигурността с лица или организации, отговарящи за провеждането или координирането на корективни мерки с цел отстраняване на киберинцидента по отношение на сигурността.

ML17 21, 22 „Разработване“

Отнася се до всички етапи, предхождащи серийното производство, като проектиране, проектни проучвания, проектни анализи, проектни концепции, сглобяване и изпробване на прототипи, пилотни производствени схеми, данни по проекта, процес на преобразуване на данните по проекта в продукт, проектиране на конфигурацията (конструкцията), проектиране на технологията, плановете.

▼ M12

- ML21 „Цифров компютър“
- Оборудване, което може под формата на една или повече дискретни променливи да изпълни всичко от изброеното по-долу:
- a. Приемане на данни;
  - b. Съхраняване на данни или команди във фиксирани или променливи (записваеми) запаметяващи устройства;
  - c. Обработване на данни посредством запаметена последователност от команди, която може да бъде модифицирана; и
  - d. Осигуряване на изходни данни.

Техническа забележка

Модифицирането в запаметената последователност от команди включва замяна на фиксираните запаметяващи устройства, но не физическа промяна на кабелите или на вътрешните връзки.

- ML17 „Крайни манипулатори“
- Устройства за захващане, „активни обработващи възли“ и всички други обработващи устройства, които са прикрепени върху базовата пластина на края на манипулаторната ръка „робот“.

Техническа забележка

„Активен обработващ възел“ означава устройство за прилагане на движеща сила, енергиен процес или възприемане на обработвания детайл.

- ML8 „Енергетични материали“
- Вещества или смеси, които участват в химична реакция, при която се отделя енергията, необходима за целите на тяхното приложение. „Взривни вещества“, „пиротехнически състави“ и „ракетни горива“ са подкласове на енергетичните материали.

- ML6, 13 „Равностойни стандарти“
- Сравними национални или международни стандарти, които се признават от една или няколко държави — членки на ЕС, или държави, участващи във Васенаарската договореност, и са приложими за съответното изделие.

- ML8, 18 „Взривни вещества“
- Твърди, течни или газообразни вещества или смеси от вещества, които трябва да детонират при приложението им като инициращи заряди, преходни заряди или основни заряди в бойни глави, при разрушаващо действие или други приложения.

- ML7 „Специални преносители“
- Преносители (например плазмид или вирус), които се използват да въвеждат генетичен материал в приемни клетки.

- ML13 „Влакнести или нишковидни материали“
- Включват:

- a. Непрекъснати моноvlakна;

▼ **M12**

- ML13 *(продължение)*
- b. Непрекъснати нишки и снопове влакна;
  - c. Ленти, тъкани, произволни мрежи и оплетки;
  - d. Накъсани влакна, щапелни влакна и кохерентни влакнести покрития;
  - e. Уискъри (нишкообразни кристали с висока якост), монокристални или поликристални, от всякакви дължини;
  - f. Ароматна полиамидна пулпа.
- ML15 „Електроннооптични преобразуватели първо поколение“
- Електростатично фокусирани преобразуватели, в които на входа и изхода има пластини от оптични влакна или пластини със стъклена повърхност, мултиалкални фотокатооди (S-20 или S-25), но не и усилватели с микроканални пластини.
- ML17 „Горивна клетка“
- Електрохимично устройство, което преобразува химическа енергия директно в електрическа енергия (постоянен ток), като използва гориво от външен източник.
- ML22 „В гражданската област“
- Това означава „технология“ или „софтуер“, които се предоставят без ограничения за по-нататъшното им разпространение.
- Забележка: Ограниченията, произтичащи от авторски права, не отстраняват понятията „технология“ или „софтуер“ от определението „в гражданската област“.*
- ML9, 19 „Лазер“
- Изделие, което генерира пространствено и времево кохерентна светлина чрез стимулирано излъчване на лъчиста енергия.
- ML17 „Библиотека“ (параметрична техническа база данни)
- Събрана техническа информация, използването на която може да повиши ефективността на съответните системи, оборудване или компоненти.
- ML10 „Летателни апарати, по-леки от въздуха“
- Балони и „дирижабли“, които използват за издигането си горещ въздух или газове, по-леки от въздуха, като хелий или водород.
- Техническа забележка*
- „Дирижабъл“
- Силово задвижвано въздухоплателно средство, което се издига благодарение на по-лек от въздуха газ (обикновено хелий, в миналото водород).*
- ML17 „Ядрен реактор“
- Включва всички предмети във или свързани непосредствено с реакторния резервоар, оборудването, което управлява равнището на мощността в активната зона, и компонентите, които обикновено съдържат, влизат в пряк контакт със или управляват първичната охлаждаща среда на активната зона на реактора.

▼ **M12**

- ML8   „Прекурсори“
- Специални химикали, които се използват за производството на взривни вещества.
- ML 21, 22   „Производство“
- Означава всички производствени етапи, като: производствено проектиране, производство, интегриране, сглобяване (монтаж), проверка, изпитване, осигуряване на качеството.
- ML8   „Ракетни горива“
- Вещества или смеси, които влизат в химична реакция и в резултат на това произвеждат големи обеми горещи газове при контролирана скорост с цел изпълнение на механична работа.
- ML4, 8   „Пиротехнически състав(и)“
- Смеси от твърди или течни горива с окислителни, в които при запалване протича химична реакция с отделяне на енергия при контролирана скорост с цел да произведат определено закъснение или определени количества топлина, звук, дим, видима светлина или инфрачервена радиация. Пирофорите са подклас на пиротехническите състави, които не съдържат окислителни, но се запалват спонтанно при контакт с въздуха.
- ML22   „Необходим(и)“
- Приложено към „технологии“, се отнася само до тази част на „технологията“, която конкретно отговаря за постигане или надхвърляне на контролираните нива на работа, характеристики или функции. Такива „необходими“ „технологии“ могат да бъдат използвани и от други продукти.
- ML7   „Вещества за борба с масови безредици“
- Вещества, които при обичайните условия на ползване за борба с масови безредици бързо предизвикват у човека сензорни раздразнения или временна загуба на физическите способности, като тези ефекти изчезват скоро след прекратяване на излагането на въздействие. (Съюзотворните газове са подвид на „веществата за борба с масови безредици“.)
- ML17   „Робот“
- Манипулационен механизъм, който може да бъде програмиран с непрекъснато движение или с движение от точка до точка, може да използва сензори и има всяка от изброените характеристики:
- a. Многофункционалност;
  - b. Способност да позиционира или да ориентира материали, детайли, инструменти или специални устройства чрез извършване на различни движения в триизмерното пространство;
  - c. Включва три или повече сервоустройства със затворен или отворен цикъл, които могат да включват стъпкови двигатели; и
  - d. Има „програмируемост, достъпна за потребителя“, като се използва методът на обучение/изпълнение или с помощта на електронен компютър, който може да бъде програмиран логически контролер, т.е. без механична намеса.

▼ **M12**

ML17

d. (продължение)

„Програмируемост, достъпна за потребителя“ означава способност, която позволява на потребителя да въвежда, модифицира или заменя „програми“ чрез средства, различни от:

- a. Физически промени в окабеляването или вътрешните връзки; или
- b. Задаване на функционалното управление, включително въвеждане на параметри.

Забележка Горната дефиниция не включва следните устройства:

1. Манипулационни механизми, които се контролират единствено ръчно или чрез телеоператор;
2. Манипулационни механизми с фиксирана последователност, които са автоматизирано движещи се устройства, работещи съгласно механично фиксирани програмирани движения. Програмата е механично ограничена с фиксирани ограничители, като цифрове или гърбици. Последователността от движения и изборът на маршрути или ъгли не могат да се изменят или променят чрез механични, електронни или електрически средства;
3. Механично контролирани манипулационни механизми с изменяема последователност, които са автоматизирано движещи се устройства, работещи съгласно механично фиксирани програмирани движения. Програмата е механично ограничена с фиксирани, но регулируеми ограничители, като цифрове или гърбици. Последователността от движения и изборът на маршрути или ъгли се изменят в рамките на модела на фиксираната програма. Изменения или модификации на програмния модел (например смяна на цифрове или смяна на гърбици) в една или повече оси на движение се осъществяват само чрез механични операции;
4. Несервоуправляеми манипулационни механизми с изменяема последователност, които са автоматизирано движещи се устройства, работещи съгласно механично фиксирани програмирани движения. Програмата е променлива, но последователността започва само след подаването на двоичен сигнал от механично фиксирани електрически двоични устройства или регулируеми ограничители;
5. Складови кранове, определени като манипулаторни системи, действащи в декартови координати, произведени като съставна част от вертикална последователност от складови клетки и конструирани да осигуряват достъп до съдържанието на тези клетки за съхраняване или изваждане.

ML11

„Спътникова навигационна система“

Система, състояща се от наземни станции, конфигурация от спътници и от приемници, която дава възможност местоположението на приемниците да бъдат изчислени въз основа на сигнала, получавани от сателитите. Тя включва глобални навигационни спътникови системи и регионални навигационни спътникови системи.

▼ **M12**

ML4, 11, 21 „Софтуер“

Съвкупност от една или повече „програми“ или „микропрограми“, независимо от конкретната реализация и носител.

Техническа забележка 1

„Програма“

Поредица от команди за извършване на процес във форма, изпълнима от електронен компютър, или удобни за превръщане в такава форма.

Техническа забележка 2

„Микропрограма“

Поредица от елементарни команди, съхранявани в специална памет, чието изпълнение се задейства с въвеждането на съответната команда в регистъра на командите.

ML11 „Космически летателни апарати“

Активни и пасивни сателити и космически сонди.

ML19 „Класифицирани като предназначени за използване в космоса“

Проектирани, изработени или класифицирани посредством успешни опити за функциониране на височина над 100 km над земната повърхност.

Забележка *Определянето на дадено изделие като „класифицирано като предназначено за използване в космоса“ посредством изпитване не означава, че останалите изделия от същата производствена серия или модел също са „класифицирани като предназначени за използване в Космоса“, освен ако са били подложени на индивидуално изпитване.*

ML20 „Свръхпроводим“

Означава материали (т.е. метали, сплави или съединения), които могат да изгубят всякакво електрическо съпротивление (т.е. които могат да придобият безкрайна електропроводимост и да пренасят много големи електрически потоци без топлинно нагряване).

„Критична температура“ (понякога наричана температура на преходно състояние) на даден „свръхпроводим“ материал означава температурата, при която материалът губи всякакво съпротивление при протичане на постоянен ток.

Техническа забележка

Състоянието на „свръхпроводимост“ на материал се характеризира индивидуално чрез „критична температура“, критично магнитно поле, което е функция от температурата, и критична интензивност на тока, която обаче е функция както от магнитното поле, така и от температурата.

ML22 „Технология“

Специфична информация, необходима за „разработване“, „производство“ или „употреба“ на изделие. Информацията приема формата на „технически данни“ или „техническа помощ“. „Технологията“ за целите на настоящото приложение е определена в ML22.

▼ M12

- ML22 (продължение)
Технически забележки
1. „Техническите данни“ могат да бъдат под формата на скици, планове, диаграми, модели, формули, таблици, инженерни проекти и спецификации, наръчници и инструкции, в писмена форма или записани на други носители, като дискети, ленти, памети само за четене.
  2. „Техническата помощ“ може да бъде под формата на указания, умения, обучение, работни познания и консултантски услуги. „Техническата помощ“ може да включва пренос на „технически данни“.
- ML10 „Безпилотен летателен апарат“ (БЛА/UAV)
Всеки „летателен апарат“, способен да започне да лети и да поддържа контролиран полет и навигация без човешко присъствие на борда.
- ML21 „Оповестяване на уязвимост“
Процес на идентифициране, докладване или съобщаване за уязвимост на лица или организации, отговарящи за провеждането или координирането на корективни мерки с цел отстраняване на уязвимостта, или анализирането на уязвимостта с тях.